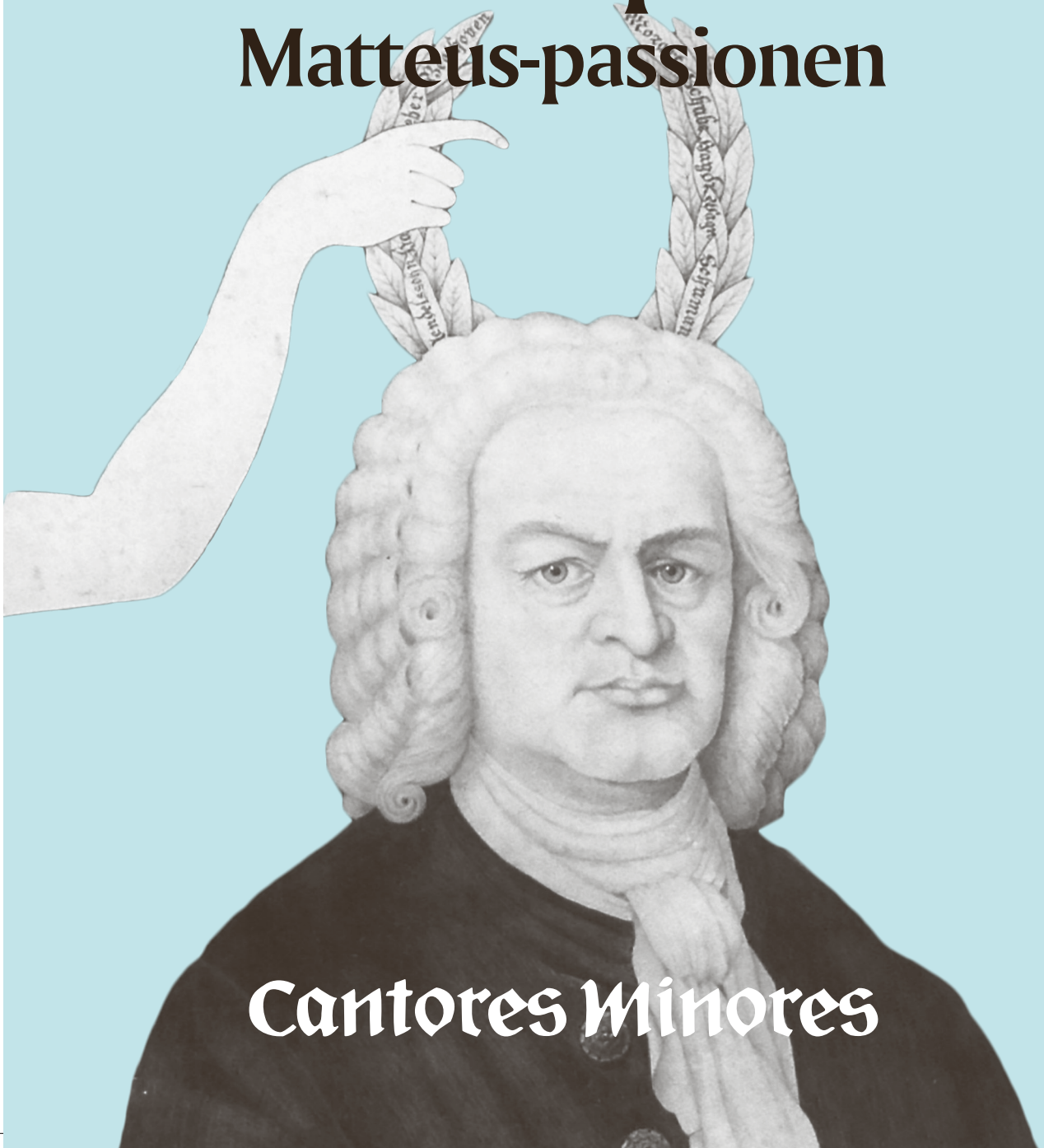

TI 27.3.2018 KLO 19 & PE / FR 30.3.2018 KLO 18
HELSINGIN TUOMIOKIRKKO • HELSINGFORS DOMKYRKA

J.S. Bach: Matteus-passio Matteus-passionen

Cantores Minores

BUILDING SUCCESSFUL BUSINESSES
SINCE 1989

CapMan is one of the European leaders in the private equity industry. For more than 25 years, we have been developing companies and real estate and supporting their sustainable growth.

CapMan

Helsinki | Stockholm | Copenhagen | Moscow | Luxembourg | London

ARVOISA YLEISÖ, tänä pääsiäisenä Cantores Minores -kuoron ensimmäisestä J.S.Bachin *Matteus-passio*-esityksestä tulee kuluneeksi 25 vuotta. Tuon esityksen jälkeen käytännöksi on vakiintunut pääsiäisenä *Matteus-passion* esittäminen aina parillisina vuosina, kun taas parittomina vuosina on vuorossa J.S.Bachin *Johannes-passio*. Ensimmäistä kertaa *Matteus-passio* esitetään Tuomiokirkossa hiljaisella viikolla kahtena iltana. Toivottavasti tästä muodostuu jatkuva perinne tulevaisuudessa.

J.S.Bachin *Matteus-passio* on valtava kertomus, jonka kuunteleminen ja esittäminen vie matkalle ihmiselämän suurten mysteerien äärelle. Kertomuksen ydin, Jeesuksen uhrautuminen toisten puolesta aina kuolemaan asti, tuntuu aina yhtä käsittämättömältä ja uskomattomalta. Bachin syvällinen musiikki tuo pääsiäisen ihmeen, ylösnousemuksen, odotuksen lähelle meitä jokaista.

Oikein hyvää pääsiäisen odotusta teille kaikille,

HANNU NORJANEN
Kapellimestari, kuoronjohtaja
Cantores Minores

YHTEISTYÖSSÄ

Taiteen edistämiskeskus • Helsingin kaupunki • Helsingin seurakuntayhtymä
Helsingin Sanomat • Innofactor • SEB
Radio Classic • Radisson Blu Plaza

Sisällys Innehåll

2

Teosesittely

4

Konsertin tiedot

5

Sanojen käännökset:
ensimmäinen osa

13

Sanojen käännökset:
toinen osa

25

Esiintyjien esittelyt

32

Svensk resumé

Cantores Minores

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry.
Meritullintori 3, 00170 Helsinki
puh. (09) 687 7720
info@cantoresminores.fi
www.cantoresminores.fi
www.facebook.com/cantoresminores
Youtube: Cantores Minores Finland
www.twitter.com/cantoresminores
Instagram: @cantoresminoresfinland

Johann Sebastian Bach

1685–1750

Leipzigissä oli tapana jo ainakin 1600-luvulta lähtien esittää laulamalla Kristuksen kärsimyskertomus Johanneksen ja Matteuksen evankeliumeiden mukaan palmusunnuntaisin ja pitkäperjantaisin. Nämä esitykset, joissa tekstiä luettiin laulamalla, olivat osittain perintöä gregoriaanisen laulun ajalta, jolloin laulu oli yksiaänistä, mutta mukana saattoi olla kuitenkin myös orastavaa moniäänisyyttä (esim. pitkiä urkupisteitä melodian alapuolella). Tällainen vuorolauluun perustunut draamallinen passio oli levinnyt laajalti luterilaiseen Saksaan. Vuodesta 1717 lähtien Leipzigissa alettiin esittää passiomusiikkia myös polyfonisesti ja tämä passiomusiikin esitystapa oli siis vallalla J. S. Bachin aloittaessa Tuomaskanttorina alkukesällä 1723.

Passio esitettiin yleensä vesperin aikana, joka alkoi noin kello 14. Esityksessä oli ensimmäisen ja toisen osan välissä saarna, joten vesperin kokonaiskesto saattoi olla jopa 4–5 tuntia. Kun kuuliainen seurakuntalainen oli osallistunut jo aamulla neljän tunnin pituiseen jumalanpalvelukseen (klo 7–11), saattoi kirkossa vierähtää pitkäperjantaina hyvin jopa yhdeksän tuntia.

Nykyisen käsityksen mukaan *Matteus-passio* esitettiin ensimmäisen kerran kärsimysviikolla vuonna 1727. Se on **Bachin** säilyneistä passioista laajin. Esityskoneisto on poikkeuksellisen suuri jaettuna kahdeksi orkesteriksi ja kuoroksi. Lisäksi mukana on useita solistiosia. Alkukuoroon Bach liittää vielä mukaan diskanttikuoron laulamaan »*Agnus Deiä*» (»O Lamm Gottes unschuldig»), »*Oi Jumalan karitsa*»-koraalia.

Teksti perustuu suurimmaksi osaksi Matteuksen evankeliumiin. Aarioissa tarvittavat tapahtumia pohdiskelevat tekstit, on kirjoittanut **Christian Friederich Henrici** (1700–1746) taiteilijanimeltään **Picander**. Teoksen libretto

ja rakenne pohjautuu kahden johdanto-osan ja viidentoista päätapahtuman eli kohtauksen ympärille, mikä oli yleinen tapa jaotella passiokertomus.

MATTEUS-PASSION KOHTAUKSET

Bachin *Matteus-passio* alkaa suurella alkukuorolla (nro 1), joka johdattaa vaikuttavasti teoksen tunnelmaan. Tämän jälkeen seuraa kohtaaus Betaninan lähteellä, jossa nainen voitelee Jeesuksen jalat kalliilla voiteella (nrot 5–6).

Seuraava kohtaaus on Juudaksen petos (nro 8). Neljännessä kohtauksessa on viimeinen ehtoollinen (nrot 12–13). Viidennen kohtauksen aiheena on taasen Jeesuksen tuska Öljymäellä ja kuudennessa kohtauksessa Jeesus rukoilee siellä isäänsä (nrot 22–23), jonka jälkeen hänet pidätetään (seitsemäs kohtaaus, nro 27 a–b). *Matteus-passion* toinen osa alkaa kuoron ja alttosolistin johdannolla (nro 30), jota seuraa yhdeksäs kohtaaus, jossa ylipapit kuulustelevat Jeesusta. Kymmenennessä kohtauksessa Pietari kieltää Jeesuksen kolmesti (nro 39). Juudas temppelissä on (nro 42) yhdennentoista kohtauksen aiheena. Seuraavaksi (kahdestoista kohtaaus) Jeesus vietään Pilatuksen eteen, jonka jälkeen häntä ruoskitaan (kolmastoista kohtaaus). Simon Kyreneläinen (nrot 56–57) on neljännenkohtauksen keskushahmo. Viidennessätoista kohtauksessa Jeesus ristiinnaulitaan (nrot 59–60), sitten hänet otetaan ristiltä kuolleena alas (kuudestoista kohtaaus, nrot 64–65), ja viimeisessä seitsemännessätoista kohtauksessa (nrot 67–68) Jeesus haudataan. Kohtaukset I–VII muodostavat ensimmäisen osan. Saarnan jälkeisen toisen osan muodostavat kohtaukset VIII–XVII.

Matteus-passion evankelistan, Jeesuksen ja si-

Matteus-passio

BWV 244*

vuhenkilöiden (esim. Pietari, Pilatus ja ylipapit), sekä kansanjoukon *turba*-kuorojen teksti perustuu Matteuksen evankeliumiin. Bach on säveltänyt elävästi tapahtumien kulun evankeliumin kertomuksen mukaan. Kansanjoukko huutaa Barabbasta vapaaksi kiihdyksissään. Opetuslapset taas kyselevät hämillään »Herr bin ich's ?» (»Minäkö se olen?»). Kysymys toistuu yksitoista kertaa, eli Juudas ei ole ilmeisesti kysyjien joukossa. Bach luo myös kontrapunktisin keinoin jyvettä ja vakuuttavaa tunnelmaa kansanjoukon vaatiessa Jeesusta ristiinnaulittavaksi (»Lass ihn kreuzigen»).

Bach käyttää yleensä resitatiiveissa *secco*-resitatiivia (säestystä, jossa solistin säestyksenä on vain sello ja cembalo tai urut), mutta Jeesuksen repliikkien säestyksenä onkin orkesterin jousisto eräänlaisena sädekehänä korostamassa Jeesuksen jumalallista alkuperää. Ainoastaan Jeesuksen viimeisten sanojen (»Eli, eli, lama asabthani?» eli »Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?») säestyksestä tuo jousien sädekehä puuttuu.

Teoksen sooloaariat pysäyttävät tapahtumien kulun ja pohdiskelevat sitä. Aariat reagoivat henkilökohtaisella tasolla passiokertomuksen etene- miseen. Koraalit luovat puolestaan raameja teoksen eri kohtauksille. Koraalien kautta kuulijalla oli Bachin aikaan mahdollisuus osallistua esitykseen laulamalla mukana melodialtaan tutuissa, osittain uusin tekstein varustetuissa koraaleissa.

Niiden suhteen on mielenkiintoista todeta, että Bach käyttää sekä Johannes- että *Matteus-passion* ensimmäisenä koraalina samaa sävelmää (»*Herzliebster Jesu*»).

Edellisen lisäksi näissä kahdessa passiossa on vain yksi yhteinen sävelmä, nimittäin **Heinrich Isaacin** (n. 1450–1517) säveltämä »*O Welt ich muß dich lassen*».

Bach on ilmeisesti halunnut liittää passionsa aina tiettyyn koraaliin. *Matteus-passiossa* tämä koraali on **Hans Leo Hasslerin** (1564–1612) »*Herzlich tut mich verlangen*», joka esiintyykin siinä peräti viisi kertaa aina eri tekstillä varustettuna. Tätä koraalia onkin alettu kutsua »passiokoraaliksi».

MONUMENTAALINEN JA VÄRIKÄS TEOS

Teoksen soitinnus on värikäs. Bach käyttää jousien, cembalon ja urkujen lisäksi huiluja, oboeita, englannintorvia, *oboe d'amoreja* ja fagotteja. Lisäksi *viola da gamba* -jousisoittimella on merkittävä *obligato*-osuus kahdessa aariassa. Ajan tavan mukaisesti passioaikaan sopimattomina kokoonpanosta puuttuvat trumpetit ja patarummut.

Suuret alku- ja loppukuorot korostavat *Matteus-passion* monumentaalisuutta.

Passio alkaa dramaattisella ja massiivisella kaksoiskuorolla (nro 1) »*Kommt ihr Töchter*», jossa väkijoukko hämmentyneenä kyselee »*Wen? Wie? Was? Wohin?*» (»Ketä? Miten? Mitä? Minne?»), samalla kun suuri kärsimysnäytelmä on alkamassa. Koko teos päättyy rauhoittavasti suureen hautajaiskuoroon (nro 68) »*Wir setzen uns*».

Loppukuoron laskevat sävelkulut, sävellaji c-molli sekä *sarabande*-rytmi, luovat vaikuttavan mielikuvan hautaan laskemisesta. Vapahtaja on kuollut ja haudattu. Tästä alkaa pääsiäisen ja ylösnousemuksen odotus.

HANNU NORJANEN

* BWV, THEMATISCH-SYSTEMATISCHES VERZEICHNIS DES MUSIKALISCHEN WERKE VON JOHANN SEBASTIAN BACH. W. SCHMIEDERIN LAATIMA J. S. BACHIN TEOSTEN TEMAATTIS-SYSTEMAATTINEN LUETTELO.

J. S. BACH

TI 27.3. KLO 19 & PE 30.3. KLO 18 • HELSINGIN TUOMIOKIRKKO

Johann Sebastian Bach

Matteus-passio

1685–1750

BWV 244

Cantores Minores
HELSINGIN TUOMIOKIRKON POIKAKUORO

CM Koulutusryhmien kuoro
VALM. ANNA HURME & TIMO PIHKANEN

Tom Nyman
TENORI / EVANKELISTA
Helena Juntunen
SOPRAANOAARIAT JA PILATUKSEN VAIMO
Niall Chorell
TENORIAARIAT

Jyrki Korhonen
BASSO / JEESUS
Teppo Lampela
KONTRATENORI / ALTTOAARIAT
Heikki Kilpeläinen
BASSOAARIAT JA PIETARI

CANTORES MINORES
-KUOROSOLISTIT
Patrik Järventausta
& Matti Mänttari
I TODISTAJA

Veikko Vallinoja
PILATUS
Andrew
Lahti-Nuuttila
II TODISTAJA

Johan Krogius
YLIPAPPI
Wäinö Pyökkönen
I PALVELIJATAR

Matti Korhonen
JUUDAS
Taneli Majjala
II PALVELIJATAR

Suomalainen barokkiorkesteri

Orkesteri 1

1. VIULU: MINNA KANGAS (KONSERTTIMESTARI),
ANNI ELONEN, TIINA AHO-EROLA, TERHI MALI
2. VIULU: ANNA RAINIO (ÄÄNENJOHTAJA),
DORA ASTERSTA, KARI OLAMAA, JASO SASAKI
ALTTOVIULU: VAPPU HELASVUO, TUULA RIISALO
SELLO: HEIDI PELTONIEMI (ÄÄNENJOHTAJA),
PIETA MATTILA • KONTRABASSO: PETRI AINALI
CEMBALO: MARIANNA HENRIKSSON

Orkesteri 2

1. VIULU: IRMA NISKANEN (KONSERTTIMESTARI),
LAURA AHOLA, JUHA-PEKKA KOIVISTO, MARI
KORTTELAINEN • 2. VIULU: ANTHONY MARINI
(ÄÄNENJOHTAJA), MARIANNE MIESKOLAINEN,
ANNA POHJOLA, KAISA RUOTSALAINEN
VIOLA: ANNA POHJOLA • ALTTOVIULU: LAURA
KAJANDER, MARKUS SARANTOLA • SELLO:
MARKUS PELLI, ANNA PULAKKA • GAMBA: MIKKO
PERKOLA • KONTRABASSO: LASSI KARI
URUT: ANNAMARI PÖLHÖ

HUILU: SOILE YLIVUORI, HANNA HAAPAMÄKI, PAULIINA ALMONKARI, SINI VAHERVUO
OBOE: PIIA MAUNULA, VELI-PEKKA PORTAANKORVA, CHRISTOPHER PALAMETA, KATARIINA MALMBERG
FAGOTTI: JAAKKO LUOMA, ALEXANDRU COZMA

Hannu Norjanen
JOHTAJA

Ensimmäinen osa

Erster Teil

1 – CHOR 1 UND 2

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,
 Sehet – Wen? – den Bräutigam,
 Seht ihn – Wie? – als wie ein Lamm!
O Lamm Gottes, unschuldig
Am Stamm des Kreuzes geschlachtet,
 Sehet, – Was? – seht die Geduld,
Allzeit erfunden geduldig,
Wiewohl du warest verachtet.
 Seht – Wohin? – auf unsre Schuld;
All Sünd hast du getragen,
Sonst müßten wir verzagen.
 Sehet ihn aus Lieb und Huld
 Holz zum Kreuze selber tragen!
Erbarm dich unser, o Jesu!

2 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden, dass er gekreuziget werde.

3 – CHORAL

Herzliebster Jesu,
 was hast du verbrochen,
 Dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
 Was ist die Schuld, in was für
 Missetaten Bist du geraten?

4A – REZITATIV, EVANGELIST

Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in dem Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas, und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listen griffen und töteten. Sie sprachen aber:

4B – CHOR 1 UND 2

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

1 – KUOROT 1 JA 2

Tulkaa, tyttäret, valittakaa kanssani,
 nähkää – kenet? – ylkä,
 nähkää hänet – kuinka? – karitsan kaltaisena.
O viaton Jumalan karitsa,
ristinpuuhun teurastettuna.
 Nähkää – mitä? – nähkää kärsivällisyys.
Aina kärsivällisenä,
vaikka kuinka olit halveksittu.
 Katsokaa – mihin? – omia syntejämmä.
Kaikki synnit kannoit,
muuten vaipuisimme epätoivoon.
 Nähkää hänen rakkauden ja armon tähden
 itse kantavan risrinpuuta.
Armahda meitä, oi Jeesus!

2 – RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Ja kun Jeesus oli lopettanut nämä puheet, sanoi hän opetuslapsilleen:

Jeesus

Te tiedätte, että kahden päivän perästä on pääsiäinen ja silloin Ihmisen Poika annetaan ristiinnaulittavaksi.

3 – KORAALI

Oi rakkain Jeesus
 mitä paha teitkään,
 mi rangaistuksen kovan ylles heittää,
 mikä synti, paha teko kurja?
 On tuomiosi hurja.

4A – RESITATIIVI, EVANKELISTA

Silloin ylipapit ja kansan vanhimmat kokoontuivat Kaiphas nimisen ylimmäisen papin palatsiin ja neuvottelivat kuinka ottaisivat Jeesuksen kiinni kavaluudella ja tappaisivat hänet. Mutta he sanoivat:

4B – KUOROT 1 JA 2

Ei juhlan aikana, ettei syntyisi meteliä kansassa.

4C–REZITATIV, EVANGELIST

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, die hatte ein Glas mit köstlichem Wasser und goss es auf sein Haupt, da er zu Tische saß. Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

4D–CHOR

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hie mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

4E–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da das Jesus merket, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut Werk an mir getan. Ihr habet allezeit Arme bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch Wo dies Evangelium geprediget wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5–REZITATIV (ALT)

Du lieber Heiland du,
Wenn deine Jünger töricht streiten,
Dass dieses fromme Weib
Mit Salben deinen Leib
Zum Grabe will bereiten,
So lasse mir inzwischen zu,
Von meiner Augen Tränenflüssen
Ein Wasser auf dein Haupt zu gießen!

6–ARIE (ALT)

Buß und Reu
Knirscht das Sündenherz entzwei,
Dass die Tropfen meiner Zähren
Angenehme Spezerei,
Treuer Jesu, dir gebären.

7–REZITATIV, EVANGELIST, JUDAS

Evangelist

Da ging hin der Zwölfen einer, mit Namen Judas Ischarioth, zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

4C–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Kun Jeesus oli Betaniassa pitalisen Simonin asunnossa, tuli hänen luoksensa nainen mukanaan alabasteripullo täynnä kallisarvoista voidetta, minkä hän vuodatti Jeesuksen päähän hänen ollessaan aterialla. Mutta sennähdessään hänen opetuslapsensa närkästyivät ja sanoivat:

4D–KUORO

Mitä varten tämä haaskaus? Olisihan sen voinut myydä kalliista hinnasta ja antaa rahat köyhille.

4E–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Kun Jeesus sen huomasi, sanoi hän heille:

Jeesus

Miksi pahoitatte tämän naisen mieltä? Sillä hän teki hyvän työn minulle. Köyhät teillä on aina keskuudessanne, mutta minua teillä ei ole aina. Sillä kun hän valoi tämän voiteen minun ruumiilleni, teki hän sen minun hautaamistani varten. Totisesti minä sanon teille. Missä ikinä kaikessa maailmassa tätä evankeliumia saarnataan, siellä sekin, minkä hän teki, on mainittava hänen muistoksensa.

5–RESITATIIVI (ALTO)

Rakkain Vapahtaja, sinä,
sillä aikaa kun opetuslapsesi riidellä höpisevät siksi,
että tämä hurskas vaimo
halusi voidellen
valmistaa ruumistasi hautaan,
anna minun
valuttaa kyynelvirtojeni
vesi pääsi päälle.

6–AARIA (ALTO)

Syylisyys ja katumus
jauhavat kirskuen syntisen
sydämeni rikki mausteeksi
kyynelpisaroiilleni,
uskollinen Jeesus.

7–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JUUDAS

evankelista

Silloin meni yksi niistä kahdestatoista, nimeltä Juudas Iskariot, ylipappien luo ja sanoi:

Juudas

Mitä tahdotte antaa minulle, niin minä saatan hänet teidän käsiinne?

evankelista

Ja he maksoivat hänelle kolmekymmentä hopearahaa. Ja siitä hetkestä hän etsi sopivaa tilaisuutta kavaltaaksensa hänet.

MATTEUS-PASSIO

8–ARIE (SOPRAN)

Blute nur, du liebes Herz!
Ach! ein Kind, das du erzogen,
Das an deiner Brust gesogen,
Droht den Pfleger zu ermorden,
Denn es ist zur Schlange worden.

9A–REZITATIV, EVANGELIST

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger
zu Jesu und sprachen zu ihm:

9B–CHOR

Wo willst du, dass wir dir bereiten,
das Osterlamm zu essen?

9C–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Er sprach:

Jesus

Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm:
Der Meister lasst dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will
bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.

Evangelist

Und die Jünger taten, wie ihnen Jesus befohlen hatte,
und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte
er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen,
sprach er:

Jesus

Wahrlich, ich sage euch: Einer unter euch wird mich
verraten.

9D–REZITATIV, EVANGELIST

Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jegli-
cher unter ihnen, und sagten zu ihm:

9E–CHOR

Herr, bin ich's?

10–CHORAL

Ich bin's, ich sollte büßen,
An Händen und an Füßen
Gebunden in der Höll.
Die Geißeln und die Banden
Und was du ausgestanden,
Das hat verdient meine Seel.

11–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS, JUDAS

Evangelist

Er antwortete und sprach:

8–AARIA (SOPRAANO)

Vuoda vain verta, rakas sydän!
Voi, lapsi kasvattamasi,
rinnoilla imettämäsi,
uhkaa hoitajansa murhata,
on muuttunut käärmeeksi.

9A–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Mutta ensimmäisenä happamattoman leivän päivänä
opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat:

9B–KUORO

Mihin tahdot, että valmistamme
pääsiäislampaan sinun syödäksesi?

9C–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Niin hän sanoi:

Jeesus

Menkää kaupunkiin sen ja sen luo ja sanokaa hänelle:
'Opettaja sanoo: Minun aikani on lähellä; sinun luonasi
minä syön pääsiäisaterian opetuslasteni kanssa'.

evankelista

Ja opetuslapset tekivät, niin kuin Jeesus oli heitä käs-
kenyt, ja he valmistivat pääsiäislampaan. Ja kun ehtoo
tuli, asettui hän aterialle kahdentoista opetuslapsensa
kanssa. Ja heidän syödessään hän sanoi:

Jeesus

Totisesti minä sanon teille: yksi teistä kavaltaa minut.

9D–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Silloin he tulivat kovin murheellisiksi ja rupesivat
toinen toisensa jälkeen sanomaan hänelle:

9E–KUORO

Herra, en kai minä ole se?

10–KORAALI

Se olen; rangaistava,
helvettiin sidottava,
käsistä, jaloista.
Sun kärsimäsi vaivat
niin kahleesi kuin raipat
tuo pelastuksen minulle.

11–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS, JUUDAS

evankelista

Hän vastasi ja sanoi:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird! Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelist

Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelist

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist

Und er nahm den Kelch und dankte, gab ihnen den und sprach:

Jesus

Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für viele zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des Weinstocks trinken bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

12–REZITATIV (SOPRAN)

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
Dass Jesus von mir Abschied nimmt,
So macht mich doch sein Testament erfreut:
Sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
Vermacht er mir in meine Hände.
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen
Nicht böse können meinen,
So liebt er sie bis an das Ende.

13–ARIE (SOPRAN)

Ich will dir mein Herze schenken,
Senke dich, mein Heil, hinein!
Ich will mich in dir versenken;
Ist dir gleich die Welt zu klein,
Ei, so sollst du mir allein
Mehr als Welt und Himmel sein.

14–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jeesus

Joka minun kanssani pisti kätänsä vatiin, se kavaltaa minut. Ihmisen Poika tosin menee pois, niinkuin hänestä on kirjoitettu, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta Ihmisen Poika kavalletaan! Parempi olisi sille ihmiselle, että hän ei olisi syntynyt.

evankelista

Niin Juudas, joka hänet kavalsi, vastasi ja sanoi:

Juudas

Rabbi, en kai minä ole se?

evankelista

Hän sanoi hänelle:

Jeesus

Sinäpä sen sanoit.

evankelista

Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi:

Jeesus

Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini.

evankelista

Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi:

Jeesus

Juokaa tästä kaikki, sillä tämä on minun vereni, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksi antamiseksi. Ja minä sanon teille: tästedes minä en juo tätä viinipuun antia, ennenkuin sinä päivänä, jona juon sitä uutena teidän kanssanne Isäni valtakunnassa.

12–RESITATIIVI (SOPRAANO)

Vaikka sydämeni ui kyynelissä,
kun Jeesus minut jättää,
niin ilahduttaa hänen testamenttinsa kuitenkin:
ruumiinsa ja verensä, oi mitkä kalleudet,
jättää hän käsiini perinnökseni.
Niin kuin hän ei voi haluta maailmassa
omilleen mitään pahaa,
niin hän sitä rakastaa hamaan loppuun saakka.

13–AARIA (SOPRAANO)

Sinulle haluan lahjoittaa sydämeni,
laskeudu Vapahtajani sinä sen uumeniin!
Minä haluan vajota sinuun.
Ehkä se on liian pieni maailma sinulle,
vaan sinä yksin olet
enemmän kuin maa ja taivas minulle

14–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Ja veisattuaan kiitosvirren he lähtivät Öljymäelle. Silloin Jeesus sanoi heille:

MATTEUS-PASSIO

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wenn ich aber auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.

15–CHORAL

Erkenne mich, mein Hüter,
Mein Hirte, nimm mich an!
Von dir, Quell aller Güter,
Ist mir viel Guts getan.
Dein Mund hat mich gelabet
Mit Milch und süßer Kost,
Dein Geist hat mich begabet
Mit mancher Himmelslust.

16–REZITATIV,

Evangelist, Petrus, Jesus

Evangelist

Petrus aber antwortete und sprach zu ihm:

Petrus

Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.

Evangelist

Petrus sprach zu ihm:

Petrus

Und wenn ich mit dir sterben müßte, so will ich dich nicht verleugnen.

Evangelist

Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17–CHORAL

Ich will hier bei dir stehen;
Verachte mich doch nicht!
Von dir will ich nicht gehen,
Wenn dir dein Herze bricht.
Wenn dein Herz wird erblassen
Im letzten Todesstoß,
Alsdenn will ich dich fassen
In meinen Arm und Schoß.

18–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Gethsemane, und sprach zu seinen Jüngern:

Jesus

Setzet euch hie, bis dass ich dort hingehe und bete.

Jeesus

Tänä yönä te kaikki loukkaannutte minuun; sillä kirjoitettu on: 'Minä lyön paimenta ja lauman lampaat hajotetaan'. Mutta ylösnoustuani minä menen teidän edellänne Galileaan.

15–KORAALI

Mut tunne, paimeneni,
mua aina kannata.
Sä kallis kaitsijani
ja hyvän antaja.
Sain sulta äidinmaidon
ravinnon maallisen,
sun hengestäsi aidon
myös kaipuun taivaaseen.

16–RESITATIIVI,

evankelista, Pietari, Jeesus

evankelista

Niin Pietari vastasi ja sanoi hänelle:

Pietari

Vaikka kaikki loukkaantuisivat sinuun, niin minä en koskaan loukkaannu.

evankelista

Jeesus sanoi hänelle:

Jeesus

Totisesti minä sanon sinulle: tänä yönä, ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmasti minut kiellät.

evankelista

Pietari sanoi hänelle:

Pietari

Vaikka minun pitäisi kuolla sinun kanssasi, en sittenkään sinua kiellä.

evankelista

Samoin sanoivat myös kaikki muut opetuslapset.

17–KORAALI

Jos luokses' tahdon jäädä
Et hyljätä mua saa!
Sä ethän pois mua häädä,
kun sydän luovuttaa.
Kun murtuu sydämesi,
kun viime hetki saa,
niin käsivarsilleni
ja syliin sinut saan.

18–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEUS

evankelista

Sitten Jeesus tuli heidän kanssaan Getsemane nimiselle maatilalle; ja hän sanoi opetuslapsillensa:

Jeesus

Istukaa tässä sillä aikaa, kun minä menen ja rukoilen tuolla.

Evangelist

Und nahm zu sich Petrum und die zween Söhne Zebedäi und fing an zu trauern und zu zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod, bleibet hie und wachet mit mir.

19–REZITATIV (TENOR) UND CHOR

O Schmerz!
Hier zittert das gequälte Herz;
Wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!
Was ist die Ursach aller solcher Plagen?
Der Richter führt ihn vor Gericht.
Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.
Ach! meine Sünden haben dich geschlagen;
Er leidet alle Höllenqualen,
Er soll vor fremden Raub bezahlen.
Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet Was du erduldet.
Ach, könntest meine Liebe dir,
Mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
Vermindern oder helfen tragen,
Wie gerne blieb ich hier!

20–ARIE (TENOR) UND CHOR

Ich will bei meinem Jesu wachen,
So schlafen unsre Sünden ein.
Meinen Tod
Büßet seine Seelennot;
Sein Trauren machet mich voll Freuden.
Drum muss uns sein verdienstlich Leiden
Recht bitter und doch süße sein.

21 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesicht und betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch von mir; doch nicht wie ich will, sondern wie du willst.

22–REZITATIV (BASS)

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder;
Dadurch erhebt er mich und alle
Von unserm Falle
Hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit,
Den Kelch, des Todes Bitterkeit
Zu trinken,
In welchen Sünden dieser Welt
Gegossen sind und hässlich stinken,
Weil es dem lieben Gott gefällt.

evankelista

Ja hän otti mukaansa Pietarin ja ne kaksi Sebedeuksen poikaa; ja hän alkoi murehtia ja tulla tuskaan. Silloin hän sanoi heille:

Jeesus

Minun sydämeni on syvästi murheellinen, kuolemaan asti; olkaa tässä ja valvokaa minun kanssani.

19–RESITATIIVI (TENORI) JA KUORO

Oi tuskaa!
piinatun sydämen se murskaa;
niin syvälle se syöpyy, kasvat kalventaa.
Mi syy on tämän tuskan, piinan pyörteen?
Tuomiolle hänet viedään,
ei lohtua, ei auttajana ketään.
Oi, syntin hän ovat hänet lyöneet!
Hän kärsii tuskat helvetin,
puolesta joka ryövärin.
On kärsimykset kaikki minun syyni, oi Jeesukseni.

Oi Vapahtajani, jospa rakkauteni mitenkään
voisi epäröivää pelkoasi
vähentää tai keventää,
miten mielelläni, miten mielelläni jäisinkään!

20–AARIA (TENORI) JA KUORO

Jeesukseni luona tahdon valvoa.
Niin nukahtavat syntimme
Sienlunhädällänsä
hän maksaa minun kuolemani;
niin surullansa minut täyttää ilolla.
Siksi täytyy hänen tuskanveloituksensa
olla meille niin katkera ja suloinen samalla.

21 – RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Ja hän meni vähän edemmäksi, lankesi kasvoilleen ja rukoili sanoen:

Jeesus

Isäni, jos mahdollista on, niin menköön minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä.

22–RESITATIIVI (BASSO)

Vapahtaja lankeaa maahan isänsä edessä;
siten meidät kaikki
alennuksestamme nostaa
ja olemme jälleen Jumalan kädessä.
Hän on valmis
juomaan kaikkein kuolemankatkerimman
maljan,
sen, johon maailman
rumimmat ja haisevimmat synnit on kaadettu,
koska se tyydyttää rakkaan Jumalan tahdon.

MATTEUS-PASSIO

23–ARIE (BASS)

Gerne will ich mich bequemem,
Kreuz und Becher anzunehmen,
Trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund,
Der mit Milch und Honig fließet,
Hat den Grund
Und des Leidens herbe Schmach
Durch den ersten Trunk versüßet.

24–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie schlafend
und sprach zu ihnen:

Jesus

Könnet ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen?
Wachet und betet, dass ihr nicht in Anfechtung fallet!
Der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach.

Evangelist

Zum andermal ging er hin, betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's nicht möglich, dass dieser Kelch von
mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille.

25–CHORAL

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste,
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn gläuben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtiget mit Maßen.
Wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.

26–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS, JUDAS

Evangelist

Und er kam und fand sie aber schlafend, und ihre
Augen waren voll Schlafs. Und er ließ sie und ging
abermal hin und betete zum drittenmal und redete
dieselbigen Worte. Da kam er zu seinen Jüngern und
sprach zu ihnen:

Jesus

Ach! wollt ihr nun schlafen und ruhen?
Siehe, die Stunde ist hie, dass des Menschen Sohn
in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf,
lasset uns gehen; siehe, er ist da, der mich verrät.

Evangelist

Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwöl-
fen einer, und mit ihm eine große Schar mit Schwertern
und mit Stangen von den Hohenpriestern und Altesten
des Volks. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen ge-
geben und gesagt: „Welchen ich küssen werde, der ist's,
den greifet!“ Und alsbald trat er zu Jesu und sprach:

23–AARIA (BASSO)

Mielelläni aivan taivun,
maljan, ristin alla vaivun,
juonhan jälkeen Vapahtajan.
Onhan hänen
hunajamaidon suloinen suunsa
makeuttanut
jo ensimmäisen siemauksen
tuskan katkerasta mausta.

24–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Ja hän tuli opetuslasten tykö ja tapasi heidät nukku-
masta ja sanoi Pietarille

Jeesus

Niin ette siis jaksaneet yhtä hetkeä valvoa minun kans-
sani! Valvokaa ja rukoilkaa ettette joutuisi kiusauk-
seen; henki tosin on altis, mutta liha on heikko.

evankelista

Taas hän meni pois toisen kerran ja rukoili sanoen:

Jeesus

Isäni, jos tämä malja ei voi mennä minun ohitseni,
minun sitä juomattani, niin tapahtukoon sinun tahtosi.

25–KORAALI

Niin tapahtukoon tahtosi
nyt niin kuin joka aika.
Hän aina rientää avuksi,
kun uskon häneen aina.
Hädässä auttaa Jumala
ja piiskaa kohtuudella,
ei uskovaista hylkää hän
matkalla maallisella.

26–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS, JUUDAS

evankelista

Ja tullessaan hän taas tapasi heidät nukkumasta, sillä
heidän silmänsä olivat käyneet raukeiksi. Ja hän jätti
heidät, meni taas ja rukoili kolmannen kerran ja sanoi
samat sanat uudestaan. Sitten hän tuli opetuslasten
tykö ja sanoi heille:

Jeesus

Te nukutte vielä ja lepäätte!
Katso, hetki on lähellä, ja Ihmisen Poika annetaan
syntisten käsiin.
Nouskaa, lähtekäämme; katso, se on lähellä, joka
minut kavaltaa.

evankelista

Ja katso, hänen vielä puhuessaan tuli Juudas, yksi niistä
kahdestatoista, ja hänen kanssaan lukuisa joukko ylipap-
pien ja kansan vanhinten luota miekat ja seipäät käsissä.
Ja se, joka hänet kavalsi, oli antanut heille merkin
sanoen: »Se, jolle minä suuta annan, hän se on; ottakaa
hänet kiinni.» Ja kohta hän meni Jeesuksen luo ja sanoi:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

Evangelist

Und küsstet ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist

Da traten sie hinzu und legten die Hände an Jesum und griffen ihn.

27A–ARIE (DUETTO), SOPRAN, ALT UND CHOR

So ist mein Jesus nun gefangen.

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Mond und Licht

Ist vor Schmerzen untergangen,

Weil mein Jesus ist gefangen.

Lasst ihn, haltet, bindet nicht!

Sie führen ihn, er ist gebunden.

27B–CHOR 1 UND 2

Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden?

Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle,

Zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle

Mit plötzlicher Wut

Den falschen Verräter, das mörderische Blut!

28–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckete die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen. Oder meinst du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschicke mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllet? Es muss also gehen.

Evangelist

Zu der Stund sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder, mit Schwerten und mit Stangen, mich zu fahen; bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

Evangelist

Da verließen ihn alle Jünger und flohen.

Juudas

Terve Rabbi!

evankelista

Ja antoi hänelle suuta. Niin Jeesus sanoi hänelle:

Jeesus

Ystäväni, mitä varten sinä tänne tulit?

evankelista

Silloin he tulivat Jeesuksen luo, kävivät häneen käsiksi ja ottivat hänet kiinni.

27A–AARIA (DUETTO), SOPRAANO, ALTTO JA KUORO

On Jeesukseni vangittu.

Irti, seis, älkää sitoko!

Kuun valo

tuskan taakse verhoutuu,

kun Jeesukseni nyt on vangittu

Irti, seis, älkää sitoko!

He kuljettavat häntä, hän on sidottu.

27B–KUOROT 1 JA 2

Ovatko ukkonen ja salamat kadonneet pilviin?

Oi, helvetti, avaa nyt tulinen kuilu,

lyö pirstaleiksi, ahmaise, tuhoa, murskaa,

äkillisellä raivolla peri

katalan kavaltajan murhaava veri!

28–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Ja katso, eräs niistä, jotka olivat Jeesuksen kanssa, ojensi kätensä ja veti miekkansa ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois korvan. Silloin Jeesus sanoi hänelle:

Jeesus

Pistä miekkasi tuppeen; sillä kaikki, jotka miekkaan tarttavat, ne miekkaan hukkuvat. Vai luuletko, etten voisi rukoilla Isääni, niin että hän lähettäisi heti minulle enemmän kuin kaksitoista legioonaa enkeleitä? Mutta kuinka silloin kävisivät toteen kirjoitukset, jotka sanovat, että näin pitää tapahtuman?

evankelista

Sillä hetkellä Jeesus sanoi joukolle:

Jeesus

Niin kuin ryöväriä vastaan te olette lähteneet minua miekoilla ja seipäillä vangitsemaan. Joka päivä minä olen istunut pyhäkössä opettamassa, ettekä ole ottaneet minua kiinni. Mutta tämä kaikki on tapahtunut, että profeettain kirjoitukset kävisivät toteen .

evankelista

Silloin kaikki opetuslapset jättivät hänet ja pakenivat.

29–CHORAL

O Mensch, beweine dein Sünde groß,
Darum Christus seins Vaters Schoß
Äußert und kam auf Erden;
Von einer Jungfrau rein und zart
Für uns er hie geboren ward,
Er wollt der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab
Und legt darbei all Krankheit ab,
Bis sich die Zeit herdrange,
Dass er für uns geopfert würd,
Trüg unsrer Sünden schwere Bürd
Wohl an dem Kreuze lange.

29–KORAALI

Oi ihmissynnin suuruutta,
kun Kristus Isän helmasta
poistui, saapui maan teille;
hän Neitsyestä puhtaasta
tähtemme syntyi taivaasta,
sovittajaksi meille.
Hän elämän toi kuolleille
ja terveyden sairaille
aikaamme toivon antoi,
uhrautui puolestamme,
kevensi syntejämme,
ne ristinpuulle kantoi.

Väliaika 20 min.

Toinen osa

Zweiter Teil

30–ARIE (ALT) UND CHOR

Ach, nun ist mein Jesus hin!
Wo ist denn dein Freund hingegangen,
o du schönste unter den Weibern?
Ist es möglich, kann ich schauen?
Wo hat sich dein Freund hingewandt?
Ach! mein Lamm in Tigerklauen,
Ach! wo ist mein Jesus hin?
So wollen wir mit dir ihn suchen.
Ach! was soll ich der Seele sagen,
Wenn sie mich wird ängstlich fragen?
Ach! wo ist mein Jesus hin?

30–AARIA (ALTTO) JA KUORO

Voi, nyt on Jeesukseni mennyt pois!
Minne ystäväsi onkaan mennyt,
oi sinä vaimoista kaunein?
Onko mahdollista, saanko katsoa?
Minne ystäväsi on mennyt pois?
Oi, Karitsani tiikerinkynsissä,
voi! minne Jeesukseni on mennyt?
Me haluamme etsiä kanssasi.
Mitä sanoa sielulle,
joka ahdistuneena kyselee?
Voi! minne Jeesukseni on mennyt?

31–REZITATIV, EVANGELIST

Die aber Jesum gegriffen hatten, führten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgte ihm nach von ferne bis in den Palast des Hohenpriesters und ging hinein und setzte sich bei die Knechte, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte. Die Hohenpriester aber und Ältesten und der ganze Rat suchten falsche Zeugnis wider Jesum, auf dass sie ihn töteten, und funden keines.

31–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Mutta Jeesuksen kiinniottajat veivät hänet ylimmäisen papin, Kaifaan, eteen, jonne kirjanoppineet ja vanhimmat olivat kokoontuneet. Ja Pietari seurasi häntä taampana ylimmäisen papin esiipihaan asti; ja hän meni sinne ja istui palvelijain joukkoon nähdäksensä kuinka lopulta kävisi. Mutta ylipapit ja koko neuvosto etsivät väärää todistusta Jeesusta vastaan tappaaksensa hänet, mutta eivät löytäneet.

32–CHORAL

Mir hat die Welt trüglich gericht'
Mit Lügen und mit falschem G'dicht,
Viel Netz und heimlich Stricke.

32–KORAALI

On minut väärin tuomittu
valheiden verkkoon kiedottu
näin petti maailma.

J. S. BACH

Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,
B'hüt mich für falschen Tücken!

33–REZITATIV, EVANGELIST, ZEUGEN, HOHERPRIESTER

Evangelist

Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutraten, funden sie doch keins. Zuletzt traten herzu zween falsche Zeugen und sprachen:

Zeugen

Er hat gesagt: Ich kann den Tempel Gottes abbrechen und in dreien Tagen denselben bauen.

Evangelist

Und der Hohepriester stund auf und sprach zu ihm:

Hoherpriester

Antwortest du nichts zu dem, das diese wider dich zeugen?

Evangelist

Aber Jesus schwieg stille.

34–REZITATIV (TENOR)

Mein Jesus schweigt
Zu falschen Lügen stille,
Um uns damit zu zeigen,
Dass sein Erbarmens voller Wille
Vor uns zum Leiden sei geneigt,
Und dass wir in dergleichen Pein
Ihm sollen ähnlich sein
Und in Verfolgung stille schweigen.

35–ARIE (TENOR)

Geduld!
Wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
Ei, so mag der liebe Gott
Meines Herzens Unschuld rächen.

36A–REZITATIV, EVANGELIST, HOHERPRIESTER, JESUS

Evangelist

Und der Hohepriester antwortete und sprach zu ihm:

Hoherpriester

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott, dass du uns sagest, ob du seiest Christus, der Sohn Gottes?

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's. Doch sage ich euch: Von nun an wird's geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn sitzen zur Rechten der Kraft und kommen in den Wolken des Himmels.

Evangelist

Da zerriss der Hohepriester seine Kleider und sprach:

Nyt pelasta, pois vaarasta,
vääryyden pauloista!

33–RESITATIIVI, EVANKELISTA, TODISTAJAT, YLIPAPPI

evankelista

Vaikka monta väärää todistajaa oli tullut esille, eivät he löytäneet todistusta Jeesusta vastaan. Mutta vihdoin tuli kaksi, ja he sanoivat:

todistajat

Tämä on sanonut: »Minä voin hajottaa maahan Jumalan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakentaa».

evankelista

Silloin ylimmäinen pappi nousi ja sanoi hänelle:

ylipappi

Etkö vastaa mitään siihen, mitä nämä todistivat sinua vastaan?

evankelista

Mutta Jeesus oli vaiti.

34–RESITATIIVI (TENORI)

Jeesukseni on hiljaa
väärrien valheiden edessä
osoittaakseen,
että hänen armorikas tahtonsa
on kärsiä meidän puolestamme
ja meidänkin tulee samanlaisessa piinassa
olla kaltaisensa,
ja vainottuina vaieta.

35–AARIA (TENORI)

Kärsivällisyyttä,
kun kavalat kielet minua pistävät,
Kun syyttä kärsin
pilkkua ja parjausta
niin kostakoon rakas Jumala
sydämeni syyttömyyden puolesta.

36A–RESITATIIVI, EVANKELISTA, YLIPAPPI, JEEBUS

evankelista

Niin ylimmäinen pappi sanoi hänelle:

ylipappi

Minä vannotan sinua elävän Jumalan kautta, että sanot meille, oletko sinä Kristus, Jumalan Poika?

evankelista

Jeesus sanoi hänelle:

Jeesus

Sinäpä sen sanoit. Mutta minä sanon teille: tästedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä.

evankelista

Silloin ylimmäinen pappi repäisi vaatteensa ja sanoi:

MATTEUS-PASSIO

Hoherpriester

Er hat Gott gelästert; was dürfen wir weiter Zeugnis?
Siehe, itzt habt ihr seine Gotteslästerung gehört. Was dünket euch?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen:

36B–CHOR 1 UND 2

Er ist des Todes schuldig!

36C–REZITATIV, EVANGELIST

Da speieten sie aus in sein Angesicht und schlugen ihn mit Fäusten. Etliche aber schlugen ihn ins Angesicht und sprachen:

36D–CHOR 1 UND 2

Weissage uns, Christe, wer ist's,
der dich schlug?

37–CHORAL

Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht?
Du bist ja nicht ein Sünder
Wie wir und unsre Kinder;
Von Missetaten weißt du nicht.

38A–REZITATIV, EVANGELIST, ANCILLA 1 JA 2, PETRUS

Evangelist

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd und sprach:

Ancilla 1

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelist

Er leugnete aber vor ihnen allen und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelist

Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere und sprach zu denen, die da waren:

Ancilla 2

Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.

Evangelist

Und er leugnete abermal und schwur dazu:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden, und sprachen zu Petro:

38B–CHOR

Wahrlich, du bist auch einer von denen; denn deine Sprache verrät dich.

ylipappi

Hän on pilkannut Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme? Katso, nyt kuulitte hänen pilkkaamisensa. Miten teistä on?

evankelista

He vastasivat sanoen:

36B–KUOROT 1 JA 2

Hän on vikapää kuolemaan.

36C–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Silloin he sylkivät häntä silmille ja löivät häntä nyrkillä kasvoihin; ja toiset sivalsivat häntä poskelle ja sanoivat:

36D–KUOROT 1 JA 2

Profetoi meille, Kristus, kuka se oli,
joka sinua löi.

37–KORAALI

Ken onkaan sua noin lyönyt,
oi Vapahtaja kallis,
noin kaltoin kohdellut?
sä synnistä et tiennyt
kuin ihmislapset täällä.
Et pahaan ole koskenut.

38A–RESITATIIVI, EVANKELISTA, PALVELIJATAR 1 JA 2, PIETARI

evankelista

Mutta Pietari istui ulkopuolella esipihassa. Ja hänen luoksensa tuli muuan palvelijatar ja sanoi:

palvelijatar 1

Sinäkin olit Jeesuksen, galilealaisen, seurassa.

evankelista

Mutta hän kielsi kaikkien kuullen ja sanoi:

Pietari

En ymmärrä, mitä sanoit.

evankelista

Ja kun hän oli mennyt ulos portille, näki hänet toinen nainen ja sanoi siellä oleville:

palvelijatar 2

Tämäkin oli Jeesuksen, Nasaretilaisen, seurassa.

evankelista

Ja taas hän kielsi valalla vannoen.

Pietari

En tunne sitä miestä.

evankelista

Vähän sen jälkeen tulivat ne, jotka siinä seisoivat, ja sanoivat Pietarille:

38B–KUORO

Totisesti, sinä myös olet yksi heistä, sillä kielimurteesikin ilmaisee sinut.

38C – REZITATIV, EVANGELIST, PETRUS

Evangelist

Da hub er an, sich zu verfluchen und zu schwören:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und alsbald krähete der Hahn. Da dachte Petrus an die Worte Jesu, da er zu ihm sagte: Ehe der Hahn krähen wird, wirst du mich dreimal verleugnen. Und ging heraus und weinete bitterlich.

39 – ARIE (ALT)

Erbarme dich,

Mein Gott, um meiner Zähren willen!

Schaue hier,

Herz und Auge weint vor dir

Bitterlich.

40 – CHORAL

Bin ich gleich von dir gewichen,

Stell ich mich doch wieder ein;

Hat uns doch dein Sohn verglichen

Durch sein' Angst und Todespein.

Ich verleugne nicht die Schuld;

Aber deine Gnad und Huld

Ist viel größer als die Sünde,

Die ich stets in mir befinde.

41A – REZITATIV, EVANGELIST, JUDAS

Evangelist

Des Morgens aber hielten alle Hohepriester und die Ältesten des Volks einen Rat über Jesum, dass sie ihn töteten.

Und bunden ihn, führten ihn hin und überantworteten ihn dem Landpfleger Pontio Pilato. Da das sahe Judas, der ihn verraten hatte, dass er verdammt war zum Tode, gereuete es ihn und brachte herwieder die dreißig Silberlinge den Hohenpriestern und Ältesten und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig Blut verraten habe.

Evangelist

Sie sprachen:

41B – CHOR 1 UND 2

Was gehet uns das an? Da siehe du zu!

41C – REZITATIV, EVANGELIST, HOHENPRIESTER

Evangelist

Und er warf die Silberlinge in den Tempel, hub sich davon, ging hin und erhängete sich selbst. Aber die Hohenpriester nahmen die Silberlinge und sprachen:

38C – RESITATIIVI, EVANKELISTA, PIETARI

evankelista

Silloin hän rupesi sadattelemaan ja vannomaan:

Pietari

En tunne sitä miestä.

evankelista

Ja samassa lauloi kukko. Niin Pietari muisti Jeesuksen sanat, jotka hän oli sanonut: 'Ennen kuin kukko laulaa, sinä kolmasti minut kiellät'. Ja hän meni ulos ja itki katkerasti.

39 – AARIA (ALTTO)

Armahda minua,

Jumalani kyyneleteni tähden!

Katso tänne, katso tänne,

sydän ja silmät itkevät takiasi

katkerasti.

40 – KORAALI

Vaikka Sinusta jo luovuin

valmis olen palaamaan,

Poikasi tuo siihen avun

tuskillaan ja kuolollaan.

Kielläkään en syytäni,

armonsuopeutesi

suurempi on syntejäni,

jotka aina mielessäni.

41A – RESITATIIVI, EVANKELISTA, JUUDAS

evankelista

Mutta aamun koittaessa kaikki ylipapit ja kansan vanhimmat pitivät neuvoa Jeesusta vastaan tappaakseen hänet;

ja he sitoivat hänet ja veivät pois ja antoivat hänet maaherran, Pilatuksen, käsiin. Kun Juudas, hänen kavaltajansa, näki, että hänet oli tuomittu, silloin hän katui ja toi takaisin ne kolmekymmentä hopearahaa ylipapeille ja vanhimmille ja sanoi:

Juudas

Minä tein synnin, kun kavalsin viattoman veren.

evankelista

Mutta he sanoivat:

41B – KUOROT 1 JA 2

Mitä se meihin koskee? Katso itse eteesi.

41C – RESITATIIVI, EVANKELISTA, YLIPAPIT

evankelista

Ja hän viskasi hopearahat temppeleihin, lähti sieltä, meni pois ja hirttäytyi. Niin ylipapit ottivat hopearahat ja sanoivat:

MATTEUS-PASSIO

Hohenpriester

Es taugt nicht, dass wir sie in den Gotteskasten legen,
denn es ist Blutgeld.

42 – ARIE (BASS)

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seht, das Geld, den Mörderlohn,
Wirft euch der verlorne Sohn
Zu den Füßen nieder!

43 – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS, JESUS

Evangelist

Sie hielten aber einen Rat und kauften einen Töpfersacker darum zum Begräbnis der Pilger. Daher ist derselbige Acker genennet der Blutacker bis auf den heutigen Tag. Da ist erfüllet, das gesagt ist durch den Propheten Jeremias, da er spricht: „Sie haben genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet ward der Verkaufte, welchen sie kauften von den Kindern Israel, und haben sie gegeben um einen Töpfersacker, als mir der Herr befohlen hat.“ Jesus aber stund vor dem Landpfleger; und der Landpfleger fragte ihn und sprach:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelist

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Und da er verklagt war von den Hohenpriestern und Ältesten, antwortete er nichts. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Evangelist

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, dass sich auch der Landpfleger sehr verwunderte.

44 – CHORAL

Befiehl du deine Wege
Und was dein Herze kränkt
Der allertreusten Pflege
Des, der den Himmel lenkt.
Der Wolken, Luft und Winden
Gibt Wege, Lauf und Bahn,
Der wird auch Wege finden,
Da dein Fuß gehen kann.

45A – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS, PILATI WEIB, VOLK

Evangelist

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hieß Barrabas. Und da sie versamlet waren, sprach Pilatus zu ihnen:

ylipapit

Ei ole luvallista panna näitä tempelirahastoon, koska ne ovat veren hinta.

42 – AARIA (BASSO)

Antakaa Jeesukseni takaisin!
Katsokaa, tuhlaajapoika heittää
rahat, murhapalkan,
jalkojenne juureen!

43 – RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS, PILATUS

evankelista

Ja neuvoteltuaan he ostivat niillä savenvalajan pellon muukalaisten hautausmaaksi. Sentähden sitä peltoa vielä tänäkin päivänä kutsutaan Veripelloksi. Silloin kävi toteen, mikä on puhuttu profeetta Jeremiaan kautta, joka sanoo: »Ja he ottivat ne kolmekymmentä hopearahaa, hinnan siitä arvioidusta miehestä, jonka he olivat israelilaisten puolesta arvioineet, ja antoivat ne savenvalajan pellostä, niinkuin Herra oli minun kauttani käskenyt». Mutta Jeesus seiso i maaherran edessä ja maaherra kysyi häneltä sanoen:

Pilatus

Oletko sinä Juutalaisten kuningas?

evankelista

Niin Jeesus sanoi:

Jeesus

Sinäpä sen sanot.

evankelista

Ja kun ylipapit ja vanhimmat häntä syyttivät, ei hän mitään vastannut. Silloin Pilatus sanoi hänelle:

Pilatus

Etkö kuule kuinka paljon he todistavat sinua vastaan?

evankelista

Mutta hän ei vastannut yhteenkään hänen kysymyksiensä, niin että maaherra suuresti ihmetteli.

44 – KORAALI

Voit itsesi sä antaa
ja sydänsurusi
sen huomaan, joka kantaa
myös taivaankantesi.
Ken tuulen reitit ohjaa
ja pilvet kuljettaa
hän varmaan löytää pohjaa
sun jalkas askeltaa.

45A – RESITATIIVI, EVANKELISTA, PILATUS, PILATUKSEN VAIMO, VÄKIJOUKKO (KUORO)

evankelista

Oli tapana, että maaherra juhlan aikana päästi kansalle yhden vangin irti, kenenkä he tahtoivat. Ja heillä oli silloin kuuluisa vanki, jota sanottiin Barabbaaksi. Kun he nyt olivat koolla, sanoi Pilatus heille:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam oder Jesum, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelist

Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richtstuhl saß, schickete sein Weib zu ihm und ließ ihm sagen:

Pilati Weib

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen!

Evangelist

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?

Evangelist

Sie sprachen:

Chor

Barrabam!

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesagt wird, er sei Christus?

Evangelist

Sie sprachen alle:

45B–CHOR 1 UND 2

Lass ihn kreuzigen!

46–CHORAL

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe!
Der gute Hirte leidet für die Schafe,
Die Schuld bezahlt der Herre, der Gerechte,
Für seine Knechte.

47–REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Der Landpfleger sagte:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

48–REZITATIV (SOPRAN)

Er hat uns allen wohlgetan,
Den Blinden gab er das Gesicht,
Die Lahmen macht er gehend,
Er sagt uns seines Vaters Wort,
Er trieb die Teufel fort,
Betrübte hat er aufgericht',
Er nahm die Sünder auf und an.
Sonst hat mein Jesus nichts getan.

Pilatus

Kummanko tahdotte, että minä teille päästän, Barabanko vai Jeesuksen, jota sanotaan Kristukseksi?

evankelista

Sillä hän tiesi, että he kateudesta olivat antaneet hänet hänen käsiinsä. Mutta kun hän istui tuomarin istuimella, lähetti hänen vaimonsa hänelle sanan:

Pilatuksen vaimo

Älä puutu siihen vanhurskaaseen mieheen, sillä minä olen tänä yönä unessa paljon kärsinyt hänen tähtensä.

evankelista

Mutta ylipapit ja vanhimmat yllyttivät kansaa anomaan Barabbasta, mutta surmauttamaan Jeesuksen. Ja maaherra puhui heille ja sanoi:

Pilatus

Kummanko näistä kahdesta tahdotte, että minä teille päästän?

evankelista

Niin he sanoivat:

kuoro

Barabbaan!

evankelista

Pilatus sanoi heille:

Pilatus

Mitä minun sitten on tehtävä Jeesukselle, jota sanotaan Kristukseksi?

evankelista

He sanoivat kaikki:

45B–KUOROT 1 JA 2

Ristiinnaulittakoon!

46–KORAALI

On rangaistus tää vailla vertaa aivan
Kun hyvä paimen kantaa lampaittensa vaivan,
kun maksu isännän on syytön henki
ja velkaa renki.

47–RESITATIIVI, EVANKELISTA, PILATUS

evankelista

Niin maaherra sanoi:

Pilatus

Mitä pahaa hän sitten on tehnyt?

48–RESITATIIVI (SOPRAANO)

Hän on ollut kaikkien hyväntekijä,
sokeille hän antoi näön,
rammoille kävelyn,
hän kertoi meille Isänsä sanat,
hän hääti paholaiset.
Murheellisia hän rohkaisi,
synnit hän otti kantaakseen,
ei Jeesukseni muuta tehnyt.

MATTEUS-PASSIO

49–ARIE (SOPRAN)

Aus Liebe,
Aus Liebe will mein Heiland sterben,
Von einer Sünde weiß er nichts.
Dass das ewige Verderben
Und die Strafe des Gerichts
Nicht auf meiner Seele bleibe.

50A–REZITATIV, EVANGELIST

Sie schriean aber noch mehr und sprachen:

50B–CHOR 1 UND 2

Lass ihn kreuzigen!

50C–REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete, sondern dass ein viel großer Getümmel ward, nahm er Wasser und wusch die Hände vor dem Volk und sprach:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten, sehet ihr zu.

Evangelist

Da antwortete das ganze Volk und sprach:

50D–CHOR 1 UND 2

Sein Blut komme über uns und unsre Kinder.

50E–REZITATIV, EVANGELIST

Da gab er ihnen Barrabam los; aber Jesum ließ er geißeln und überantwortete ihn, dass er gekreuziget würde.

51–REZITATIV (ALT)

Erbarm es Gott!
Hier steht der Heiland angebunden.
O Geißelung, o Schläg, o Wunden!
Ihr Henker, haltet ein!
Erweicht euch
Der Seelen Schmerz,
Der Anblick solches Jammers nicht?
Ach ja! ihr habt ein Herz,
Das muss der Martersäule gleich
Und noch viel härter sein.
Erbarmt euch, haltet ein!

52–ARIE (ALT)

Können Tränen meiner Wangen
Nichts erlangen,
O, so nehmt mein Herz hinein!
Aber lasst es bei den Fluten,
Wenn die Wunden milde bluten,
Auch die Opferschale sein!

49–AARIA (SOPRAANO)

Rakkaus,
rakkaus vie Vapahtajani kuoloon,
Synnistä hän ei tiedä,
jottei ikuisen tuhon,
oikeuden tuomion
raskaus jäisi sieluni ylle.

50A–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Mutta he huusivat vielä kovemmin sanoen:

50B–KUOROT 1 JA 2

Ristiinnaulittakoon!

50C–RESITATIIVI, EVANKELISTA, PILATUS

evankelista

Ja kun Pilatus näki, ettei mikään auttanut, vaan että meteli yhä yltyi, otti hän vettä, pesi kätensä kansan nähden ja sanoi:

Pilatus

Viaton olen minä tämän miehen vereen. Katsokaa itse eteenne.

evankelista

Niin kaikki kansa vastasi ja sanoi:

50D–KUOROT 1 JA 2

Tulkoon hänen verensä meidän päällemme ja meidän lastemme päälle.

50E–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Silloin hän päästi heille Barabbaan, mutta Jeesuksen hän ruoskitti ja luovutti ristiinnaulittavaksi.

51–RESITATIIVI (ALTTO)

Herra armahtakoon!
Tässä seisoo Vapahtaja sidottuna,
oi ruoskat, oi iskut, oi haavat!
Pyövelit. lopettakaa!
Eikö tuollainen sieluntuska,
tuollaisen murheen näky
teitä lainkaan pehmennä?
Vaan niinpä sydämenne onkin
piinapylvään kaltainen,
kovempi vain.
Armahtakaa, lopettakaa!

52–AARIA (ALTTO)

Jolleivät kyöneiset
poskeni riitä,
niin ota vastaan sydämeni!
Anna sen myös olla uhrimalja
haavoistasi lempeästi
valuvalle verelle!

53A–REZITATIV, EVANGELIST

Da nahmen die Kriegsknechte des Landpflegers Jesum zu sich in das Richthaus und sammelten über ihn die ganze Schar und zogen ihn aus und legeten ihm einen Purpurmantel an und flochten eine dornene Krone und satzten sie auf sein Haupt und ein Rohr in seine rechte Hand und beugeten die Knie vor ihm und spoteten ihn und sprachen:

53B–CHOR 1 UND 2

Gegrüßet seist du, Jüdenkönig!

53C–REZITATIV, EVANGELIST

Und speieten ihn an und nahmen das Rohr und schlugen damit sein Haupt.

54–CHORAL

O Haupt voll Blut und Wunden,
Voll Schmerz und voller Hohn,
O Haupt, zu Spott gebunden
Mit einer Dornenkron,
O Haupt, sonst schön gezieret
Mit höchster Ehr und Zier,
Jetztz aber hoch schimpferiet,
Gegrüßet seist du mir!
Du edles Angesichte,
Dafür sonst schrickt und scheut
Das große Weltgerichte,
Wie bist du so bespeit;
Wie bist du so erbleichet!
Wer hat dein Augenlicht,
Dem sonst kein Licht nicht gleichet,
So schändlich zugericht'?

55–REZITATIV, EVANGELIST

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus und zogen ihm seine Kleider an und führten ihn hin, dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie hinausgingen, funden sie einen Menschen von Kyrene mit Namen Simon; den zwungen sie, dass er ihm sein Kreuz trug.

56–REZITATIV (BASS)

Ja freilich will in uns das Fleisch und Blut
Zum Kreuz gezwungen sein;
Je mehr es unsrer Seele gut,
Je herber geht es ein.

57–ARIE (BASS)

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen,
Mein Jesu, gib es immer her!
Wird mir mein Leiden einst zu schwer,
So hilfst du mir es selber tragen.

53A–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Silloin maaherran sotamiehet veivät Jeesuksen mukanaan palatsiin ja keräsivät hänen ympärilleen koko sotilasjoukon. Ja he riisuiivat hänet ja panivat hänen päällensä tulipunaisen vaipan ja väänsivät orjantappuroista kruunun, panivat sen hänen päähänsä ja ruovon hänen oikeaan käteensä, polvistuivat hänen eteensä ja pilkkasivat häntä ja sanoivat:

53B–KUOROT 1 JA 2

Terve, juutalaisten kuningas!

53C–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja he sylkivät häntä, ottivat ruovon ja löivät häntä päähän.

54–KORAALI

Oi pää, noin haavoitettu
verissään, tuskissaan,
oi pää, noin halveksittu
nyt piikkikruunussaan.
Oi pää, sä ota vastaan
mun arvostukseni.
Nyt alennukses aikaan
mä sua tervehdin!
Sun kasvois eessä muuten
maailma polvistuu.
Nyt pilkattuna seisten,
voi mitä tapahtuu,
kasvotkin kalpenevat,
on silmät himmenneet.
Häpeään ansaitsevat
vain siihen syylliset.

55–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja kun he olivat häntä pilkanneet, riisuiivat he häneltä vaipan, pukivat hänet hänen omiin vaatteisiinsa ja veivät hänet pois ristinnaulittavaksi. Ja matkalla he tapasivat kyreneläisen miehen, jonka nimi oli Simon. Hänet he pakottivat kantamaan hänen ristiänsä.

56–RESITATIIVI (BASSO)

Totta niin, ristille ovat lihamme ja veremme
taipuvaisia.
Mitä parempaa se sielullemme tekee,
sitä karvaammalta tuntuu.

57–AARIA (BASSO)

Tule, suloinen risti, näin sanon sinulle
Jeesukseni: anna se vain tänne.
Jos kärsimykseni joskus käy liian raskaaksi,
niin sinä itse autat sitä kantamaan.

58A – REZITATIV, EVANGELIST

Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet Schädelstätt, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischet; und da er's schmeckete, wollte er's nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los darum, auf dass erfüllet würde, das gesagt ist durch den Propheten: „Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen.“ Und sie saßen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: „Dies ist Jesus, der Jüden König.“ Und da wurden zween Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästerten ihn und schüttelten ihre Köpfe und sprachen:

58B – CHOR 1 UND 2

Der du den Tempel Gottes zerbrichst und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir selber! Bist du Gottes Sohn, so steig herab vom Kreuz!

58C – REZITATIV, EVANGELIST

Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein samt den Schriftgelehrten und Ältesten und sprachen:

58D – CHOR 1 UND 2

Andern hat er geholfen und kann sich selber nicht helfen. Ist er der König Israel, so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm glauben. Er hat Gott vertrauet, der erlöse ihn nun, lüset's ihn; denn er hat gesagt: Ich bin Gottes Sohn.

58E – REZITATIV, EVANGELIST

Desgleichen schmäheten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuziget waren.

59 – REZITATIV (ALT)

Ach Golgatha, unselges Golgatha!
Der Herr der Herrlichkeit muss schimpflich hier verderben
Der Segen und das Heil der Welt
Wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Der Schöpfer Himmels und der Erden
Soll Erd und Luft entzogen werden.
Die Unschuld muss hier schuldig sterben,
Das gehet meiner Seele nah;
Ach Golgatha, unselges Golgatha!

60 – ARIE (ALT) UND CHOR

Sehet, Jesus hat die Hand,
Uns zu fassen, ausgespannt,
Kommt! – Wohin? – in Jesu Armen
Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,

58A – RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja tultuaan paikalle, jota sanotaan Golgataksi – se on pääkallon paikaksi – he tarjosivat hänelle juotavaksi katkeralla nesteellä sekoitettua viiniä; mutta mais-tettuaan hän ei tahtonut sitä juoda. Ja kun he olivat hänet ristiinnaulinneet, jakoivat he keskenään hänen vaatteensa heittäen niistä arpaa, jotta kävisi toteen se, mitä profeetan kautta on sanottu: »He jakoivat keskenään minun vaateeni ja heittivät minun puvustani arpaa.» Sitten he istuutuivat ja vartioivat häntä siellä. Ja he olivat panneet hänen päänsä yläpuolelle hänen syynsä julki, näin kirjoitettuna: »Tämä on Jeesus, juutalaisten kuningas». Silloin ristiinnaulittiin hänen kanssaan kaksi ryöväriä, toinen oikealle ja toinen vasemmalle puolelle. Ja ne, jotka kulkivat ohitse, herjasivat häntä, nyökyttivät päätänsä ja sanoivat:

58B – KUOROT 1 JA 2

Sinä, joka hajotat maahan temppelin ja kolmessa päivässä sen rakennat, auta itseäsi, jos olet Jumalan Poika, ja astu alas ristiltä.

58C – RESITATIIVI, EVANKELISTA

Samoin ylipapit ja kirjanoppineet ja vanhimmat pilkkasivat häntä ja sanoivat:

58D – KUOROT 1 JA 2

Muita hän on auttanut, itseään ei voi auttaa. Onhan hän Israelin kuningas; astukoon nyt alas ristiltä, niin me uskomme häneen. Hän on luottanut Jumalaan, vapahtakoon nyt Jumala hänet, jos on häneen mielistynyt; sillä hän on sanonut: »Minä olen Jumalan Poika».

58E – RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja samalla tavalla herjasivat häntä ryöväritkin, jotka olivat ristiinnaulitut hänen kanssansa.

59 – RESITATIIVI (ALTTO)

Ah Golgata, kurja Golgata!
Kirkkauden Herran täytyy täällä häväistynä menehtyä,

maailman voitto ja pelastaja
kirottuna ristille ripustettuna.
Luoja taivaiden ja maan
ilman maata, ilmaa kokonaan.
Syyttömänä kuolla syytä kantaen,
sieluun syvälle se koskettaa.
Ah Golgata, kurja Golgata!

60 – AARIA (ALTTO) JA KUORO

Jeesus on levittänyt kätensä
syleilläkseen meitä.
Tulkaa! – Mihin? – Jeesuksen sylissä
löydätte armahduksen,

Suchet! – Wo? – in Jesu Armen.
Lebet, sterbet, ruhet hier,
Ihr verlass'nen Kuchlein ihr,
Bleibet – Wo? – in Jesu Armen.

61A–REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und von der sechsten Stunde an war eine Finsternis über das ganze Land bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut und sprach:

Jesus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Das ist: Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen? Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

61B–CHOR

Der ruft dem Elias!

61C–REZITATIV, EVANGELIST

Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm und füllte ihn mit Essig und steckete ihn auf ein Rohr und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:

61D–CHOR

Halt! lass sehen, ob Elias komme und ihm helfe?

61E–REZITATIV, EVANGELIST

Aber Jesus schrie abermal laut und verschied.

62–CHORAL

Wenn ich einmal soll scheiden,
So scheide nicht von mir,
Wenn ich den Tod soll leiden,
So tritt du denn herfür!
Wenn mir am allerbängsten
Wird um das Herze sein,
So reiß mich aus den Ängsten
Kraft deiner Angst und Pein!

63A–REZITATIV, EVANGELIST

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung und kamen in die heilige Stadt und erschienen vielen. Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und bewahren Jesus, da sie sahen das Erdbeben und was da geschah, erschranken sie sehr und sprachen:

etsikää – mistä? – Jeesuksen sylistä.
Eläkää, kuolkaa, levätkää täällä.
hylätyt tipuset,
jääkää – minne? – Jeesuksen syliin.

61A–RESITATIIVI, EVANKELISTA, JEEBUS

evankelista

Mutta kuudennesta hetkestä alkaen tuli pimeys yli kaiken maan, ja sitä kesti hamaan yhdeksänteen hetkeen. Ja yhdeksännän hetken vaiheilla Jeesus huusi suurella äänellä sanoen:

Jeesus

Eeli, Eeli, lama sabaktani?

evankelista

Se on: Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit? Sen kuullessaan sanoivat muutamat niistä, jotka siinä seisivat:

61B–KUORO

Hän huutaa Eliasta!

61C–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja kohta muuan heistä juoksi ja otti sienen, täytti sen hapanviinillä, pani sen ruovon päähän ja antoi hänelle juoda. Mutta muut sanoivat:

61D–KUORO

Annas, katsokaamme tuleeko Elias häntä pelastamaan.

61E–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Niin Jeesus taas huusi suurella äänellä ja antoi henkensä.

62–KORAALI

Kun kerran täältä lähden
et lähde luotani,
kun kuolintuskan tähden
tarvitsen apusi.
Kun hätäni on suurin
niin ymmärryksesi
on välissä kuin muuri,
kuin oma pelkosi

63A–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja katso, temppelin esirippu repesi kahtia ylhäältä alas asti ja maa järisi, ja kalliot halkesivat, ja haudat aukenivat, ja monta nukkuneiden pyhien ruumista nousi ylös. Ja he lähtivät haudoistaan ja tulivat hänen ylösnousemisensa jälkeen pyhän kaupunkiin ja ilmestyivät monelle.
Mutta kun sadanpäämies ja ne, jotka hänen kanssaan vartioitsivat Jeesusta näkivät maanjäristyksen ja mitä muuta tapahtui, peljästyivät he suuresti ja sanoivat:

MATTEUS-PASSIO

63B–CHOR 1 UND 2

Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

63C–REZITATIV, EVANGELIST

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgefolget aus Galiläa und hatten ihm gedienet, unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jacobi und Joses, und die Mutter der Kinder Zebedäi. Am Abend aber kam ein reicher Mann von Arimathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war, der ging zu Pilato und bat ihn um den Leichnam Jesu. Da befahl Pilatus, man sollte ihm ihn geben.

64–REZITATIV (BASS)

Am Abend, da es kühle war,
Ward Adams Fallen offenbar;
Am Abend drücket ihn der Heiland nieder.
Am Abend kam die Taube wieder
Und trug ein Ölblatt in dem Munde.
O schöne Zeit! O Abendstunde!
Der Friedensschluss ist nun mit Gott gemacht,
Denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht.
Sein Leichnam kömmt zur Ruh,
Ach! liebe Seele, bitte du,
Geh, lasse dir den toten Jesum schenken,
O heilsames, o köstlichs Angedenken!

65–ARIE (BASS)

Mache dich, mein Herze, rein,
Ich will Jesum selbst begraben.
Denn er soll nunmehr in mir
Für und für
Seine süße Ruhe haben.
Welt, geh aus, lass Jesum ein!

66A–REZITATIV, EVANGELIST

Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein rein Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatte lassen in einen Fels hauen, und wälzete einen großen Stein vor die Tür des Grabes und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab. Des andern Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

66B–CHOR 1 UND 2

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebete: Ich will nach dreien Tagen wieder auferstehen. Darum befiehl, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem Volk: Er ist auferstanden von den Toten, und werde der letzte Betrug ärger denn der erste!

63B–KUOROT 1 JA 2

Totisesti tämä oli Jumalan Poika.

63C–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja siellä oli monta naista, jotka olivat Galileasta seuranneet Jeesusta ja palvelleet häntä; he seisivat taampana katselemassa. Heidän joukossaan oli Maria Magdaleena ja Maria, Jaakobin ja Joosefin äiti, ja Sebedeuksen poikain äiti. Mutta illan tultua saapui rikas mies, Arimatiasta kotoisin, nimeltä Joosef, joka hänkin oli Jeesuksen opetuslapsi. Hän meni Pilatuksen luo ja pyysi Jeesuksen ruumista. Silloin Pilatus käski antaa sen hänelle.

64–RESITATIIVI (BASSO)

Illan viiletessä
ilmeni Aatamin lankeemus,
illan tullen Vapahtaja laski hänet lepoon.
Illalla palasi kyyhkynen
öljypuun lehti nokassansa.
Sinä ihana tuokio! Oi iltahetki!
On Jumala rauhanpäättöksensä näyttänyt,
kun Jeesuskin on ristintyönsä täyttänyt.
Käy ruumiinsa nyt lepoon,
ah! sielu rakas, menethän
ja pyydät itsellesi kuolleen Jeesuksen,
on parantava, kallis muisto sen.

65–AARIA (BASSO)

Sydämeni, puhdistu,
haluan itse haudata Jeesuksen.
Tästä lähtien
ikuisesti
hän saa suloisesti levätä minussa.
Ulos maailma, Jeesus käy sisään.

66A–RESITATIIVI, EVANKELISTA

Ja Joosef otti ruumiin, kääri sen puhtaaseen liinavaatteeseen ja pani sen uuteen hautakammioonsa, jonka oli hakkauttanut kallioon.
Ja hän vieritti suuren kiven hautakammion ovelle ja lähti pois. Ja siellä olivat Maria Magdaleena ja toinen Maria, jotka istuivat vastapäätä hautaa. Seuraavana päivänä, joka oli valmistuspäivän jälkeinen, ylipapit ja fariseukset kokoontuivat Pilatuksen luo ja sanoivat:

66B–KUOROT 1 JA 2

Herra, me muistamme sen villitsijän vielä eläessään sanoneen: »Kolmen päivän kuluttua minä nousen ylös». Käske siis tarkasti vartioida hautaa kolmanteen päivään asti, etteivät hänen opetuslapsensa tulisi ja varastaisi häntä ja sanoisi kansalle: »Hän nousi kuolleista» ja niin viimeinen villitys olisi pahempi kuin ensimmäinen.

J. S. BACH

66C – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habt ihr die Hüter; gehet hin und verwahret's, wie ihr's wisset!

Evangelist

Sie gingen hin und verwahreten das Grab mit Hütern und versiegelten den Stein.

67 – REZITATIV, BASS, TENOR, ALT, SOPRAN UND CHOR

Bass

Nun ist der Herr zur Ruh gebracht.

Mein Jesu, gute Nacht!

Tenor

Die Müh ist aus, die unsre Sünden ihm gemacht.

Mein Jesu, gute Nacht!

Alt

O selige Gebeine,

Seht, wie ich euch mit Buß und Reu beweine, Dass euch mein Fall in solche Not gebracht!

Mein Jesu, gute Nacht!

Sopran

Habt lebenslang

Vor euer Leiden tausend Dank,

Dass ihr mein Seelenheil so wert geacht'.

Mein Jesu, gute Nacht!

68 – CHOR 1 UND 2

Wir setzen uns mit Tränen nieder

Und rufen dir im Grabe zu:

Ruhe sanfte, sanfte ruh!

Ruht, ihr ausgesognen Glieder!

Euer Grab und Leichenstein

Soll dem ängstlichen Gewissen

Ein bequemes Ruhekissen

Und der Seelen Ruhstatt sein.

Höchst vergnügt schlummern da die Augen ein.

66C – RESITATIIVI, EVANKELISTA, PILATUS

evankelista

Niin Pilatus sanoi heille:

Pilatus

Tuossa on vartijaväkeä, menkää, vartioikaa niin hyvin kun taidatte.

evankelista

Niin he menivät ja turvasivat haudan lukitsemalla kiven sinetillä ja asettamalla vartijat.

67 – RESITATIIVI, BASSO, TENORI, ALITTO, SOPRAANO JA KUORO

basso

Nyt Herralla on rauha myötä.

Jeesukseni, hyvää yötä!

tenori

On poissa vaiva, jonka kantoi hän syntiemme myötä.

Jeesukseni, hyvää yötä!

altto

Oi autuaat luut,

nähkää kuinka katuvana itkenkään, kun lankeemukseni toi myötä sellaisen tuskan.

Jeesukseni, hyvää yötä!

sopraano

Elämänikäinen

on kiitokseni tuskistanne sekä siitä,

kun sielunpelastukseni sai arvon tuskienne myötä.

Jeesukseni, hyvää yötä.

68 – KUOROT 1 JA 2

Kynelin me istuudumme

ja sinulle huudamme hautaan:

Rauhallista, rauhallista lepoa.

Levätkää, te uupuneet jäsenet!

Hautanne ja muistokivi

tunnonvaivoillemme olkoon

lepotyyny pehmainen

sekä rauhanpaikka sielujen

jossa onnellisina voimme silmät ummistaa.

Esiintyjät

HELENA JUNTUNEN, SOPRAANO

Helena Juntunen, sopraano, on yksi tämän hetken valovoimaisimmista kansainvälisistä sopraanotähdistämme. Hänen ammatillisena läpimurtonaan voidaan pitää Margarethan roolia Gounod'n oopperassa *Faust* Savonlinnan Oopperajuhlilla 2002. Juntusen viime debyyttejä maailmalla ovat olleet roolit mm. useissa Mozartin, Puccinin ja Tšaikovskin oopperoissa. Ulkomaisista oopperataloista häntä on kuultu mm. Brysselissä, Dresdenissä, Genovassa, Göteborgissa, Minnesotassa, Nizzassa ja Wienissä. Myös maailman arvostetuimmat konserttiestradiit Tokiossa, Berliinissä, Amsterdamissa ja Lontoossa ovat tulleet Juntuselle tutuiksi. Kaudella 2017–18 hän laulaa mm. Fagerlundin *Höstsonatenin* maailmankantaesityksessä Suomen Kansallisoopperassa sekä Janáčekin Katja Kabanovan nimiroolin *Nancyssa*. Juntunen on levyttänyt mm. BIS Recordsille, Alballe ja Ondinelle.

Helena Juntunen debytoi Cantores Minores -kuoron solistina Brahmsin *Sielunmessussa* vuonna 2010.

TEPPO LAMPELA, KONTRATENORI

Teppo Lampela, kontratenori, on opiskellut Sibelius-Akatemiassa opettajanaan Marjut Hannula. Hän on täydentänyt opintojaan useilla mestarikursseilla mm. Evelyn Tubbin, Andreas Schollin ja Oren Brownin johdolla. Vahvan musiikillisen pohjan Teppo Lampela sai Cantores Minores -kuorossa, jonka riveissä hän lauloi 1977–88 toimien vuosia sopraanojen ääniprefektinä ja sop-

raanosolistina. Vuosina 1980–84 hän oli kuoron edustajana Savonlinnan Oopperajuhlilla Mozartin Taikahuilun 1. pojan tehtävässä. Vuonna 2005 Lampela voitti Lohjan Tenorikilpailun. Hänen laajaan alttosolisti-repertoaariinsa kuuluvat monet merkittävät kirkkomusiikkiteokset. Teppo Lampela johtaa Kansallis-Kuoroa sekä Helsingin Lauluveljiä, on Polyteknikkojen kuoron ja Kaupakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Laulajien äänenmuodostaja, toimii levyjen taiteellisena tuottajana kuoroille ja lauluyhtyeille sekä kursssittaa kuoroja ja yhtyeitä.

Cantores Minores -kuoron solistina Teppo Lampela debytoi vuonna 2002 Mozartin *Kruunajaismessussa*.

TOM NYMAN, TENORI

Tom Nyman, tenori, opiskeli ennen lauluopintojaan kieliä Vaasan yliopistossa ja keikkaili rock-yhtyeen kitaristina. Hän on kysytyimpiä oratorio- ja passiotenoreitamme. Nymanin ohjelmistoon kuuluvat kaikki keskeiset kirkkomusiikkiteokset. Oopperadebyyttinsä hän teki Suomen Kansallisoopperassa vuonna 1990. Hän on lisäksi vierailnut mm. Savonlinnan Oopperajuh-

Developing
the ultimate
safety glove.

OMS Optomedical Systems Oy is currently at the stage of industrialisation for their
Generation 1 **OMS Safety Glove System**.

www.oms.fi

lilla sekä konsertoinut mm. Italiassa, Japanissa, Ranskassa, Skotlannissa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa. Nyman on levyttänyt mm. maailman kantaesityksenä Shostakovitsin sarjan suomalaisiin teemoihin Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin ja Juha Kankaan kanssa sekä suomalaisia lauluja sisältävän äänitteen Vaasan kaupunginorkesterin ja Jorma Panulan kanssa. Nykyään Tom Nyman toimii laulunopettajana Porvoonseudun musiikkiopistossa ja esiintyy ahkerasti myös bändinsä kanssa.

Tom Nyman debytoi Cantores Minores -kuoron solistina J. S. Bachin *Johannes-passiossa* vuonna 1995 ja toimi vuosina 2000–2016 yksinlaulun ja äänenmuodostuksen opettajana CM-musiikkiopistossa.

NIALL CHORELL, TENORI

Irlantilais-suomenruotsalainen tenori Niall Chorell varttui Dublinissa. Hän sai musiikillisen koulutuksensa Sibelius-Akatemiassa opettajinaan mm. Jorma Hynninen ja Tom Krause. Vuodesta 2002 Chorell on työskennellyt oopperalavoilla sekä erityisesti oratorio- ja konserttisolistina mm. Bachin, Händelin, Stravinskyn ja Rautavaaran teoksissa. Suomen Kansallisoopperassa hän on esiintynyt mm. Mozartin, Puccinin, Rossinin, Straussin ja Linkolan teoksissa. Kotimaan lisäksi hän on konsertoinut mm. Irlannissa, Islannissa, Japanissa ja Walesissa. Kilpailumenestystä on karttunut Lohjan tenorikilpailussa, Lappeenrannan laulukilpailuissa ja Timo Mustakallio -kilpailussa. Pääsiäisenä 2018 Chorellia kuullaan Cantores Minores-kuoron Bachin *Matteus-passion* tenorisolistina.

Cantores Minores -kuoron solistina Niall Chorell debytoi vuonna 2006 Bachin *Matteus-passiossa*.

JYRKI KORHONEN, BASSO

Jyrki Korhonen, basso, aloitti laulajanuransa Cantores Minores -poikakuorossa vuonna 1972. Hän opiskeli Sibelius-Akatemiassa vuosina 1988–92 Jorma Elorinteen ja Tom Krausen oppilaana. Vuosina 1992–93 hän jatkoi opiskelua Zürichin kansainvälisessä oopperastudiossa, jonka jälkeen hän oli kiinnitettynä 1993–2000 Wiesbadenin ja Darmstadtin oopperoihin. Vuosina 1997–2001 ja 2006 Korhonen lauloi Bayreuthin musiikkijuhlilla. Suomen Kansallisoopperan solistikuntaan Korhonen kiinnitettiin syksyllä 2001 ja siellä häntä kuullaan kaudella 2017–18 mm. Mozartin *Taikauiussa*, Verdin *La Traviatassa* sekä Wagnerin *Parsifalissa*. Korhonen on vierailut suurissa oopperataloissa mm. Pietarissa, Lontoossa, Milanossa, Madridissa, Tokiossa, Wienissä, Münchenissä ja Pariisissa sekä Savonlinnan Oopperajuhlilla. Hänen diskografiasaan löytyvät mm. Rautavaaran *Vigilia* ja yksinlauluja sekä Wagnerin *Nürnbergin mestarilaulajat*.

Cantores Minores -kuoron solistina Jyrki Korhonen debytoi Mozartin *Requiemissä* vuonna 1997.

HEIKKI KILPELÄINEN, BARITONI

Heikki Kilpeläinen, baritoni, opiskeli musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiassa ja on täydentänyt opintojaan Zürichin kansainvälisessä oopperastudiossa – tätä ennen hän oli jo valmistunut diplomi-insinööriksi Lappeenrannan teknilli-

LUOTETTAVAA KIINTEISTÖNHALLINTAA.

KUPARI
SOLUTIONS

www.kuparisolutions.fi

INNOFACTOR[®]

sestä korkeakoulusta. Vuosina 1994–97 hän oli kiinnitettyä solistiksi Bremenin oopperassa, 1998–2000 Bonnin oopperassa ja 2000–09 Düsseldorfin oopperassa. Vuosina 2010–15 hän kuului Mainzin Valtionteatterin solistikuntaan, jossa hän vierailee edelleen. Kilpeläinen on vieraillut lisäksi mm. Zürichin, Geneven ja Frankfurtin oopperoissa sekä Suomen Kansallisoopperassa ja Savonlinnan Oopperajuhlilla. Hän on esittänyt tähän mennessä noin 70 oopperaroolia. Oratorio- ja orkesterikonserttien solistina Kilpeläinen on laulanut kotimaan ja Saksan lisäksi Sveitsissä, Ranskassa, Hollannissa ja Englannissa. Liedkonsertteja Kilpeläinen on pitänyt Euroopan maiden lisäksi mm. kolme kertaa Japanissa. Vuonna 2007 Kilpeläinen julkaisi ensimmäisen soololevynsä, jolla hän esittää Yrjö Kilpisen lauluja.

Cantores Minores -kuoron solistina Kilpeläinen debytoi J. S. Bachin *Jouluoratoriossa* vuonna 2002.

HANNU NORJANEN, KAPELLIMESTARI

Hannu Norjanen lauloi poikana Cantores Minores -poikakuorossa (1974–80) ja opiskeli pianon- ja urkujensoittoa Espoon musiikkiopistossa. Sibelius-Akatemiassa hän opiskeli aluksi kirkkomusiikki-osastolla, jolta hän siirtyi kapellimestariluokalle. Norjanen on suorittanut A-tutkinnot urkujensoitossa sekä kuoron- ja orkesterinjohdossa, jonka opettajina hänellä olivat mm. professorit Jorma Panula ja Leif Segerstam. Vuonna 2015 Norjanen

valmistui musiikin tohtoriksi Sibelius-Akatemiasta. Kuoronjohtoa hän opiskeli myös Tukholman kuninkaallisessa musiikkikorkeakoulussa mm. prof. Eric Ericsonin johdolla. Hannu Norjanen on työskennellyt monipuolisesti urkurina ja kapellimestarina. Hän oli Lappeenrannan kaupunginorkesterin kapellimestari vuosina 1998–2001, Vaasan kaupunginorkesterin taiteellinen johtaja vuosina 1999–2006 ja Urkuyö ja aaria -festivaalin taiteellinen johtaja vuosina 2011–16. Norjanen on johtanut Tapiolan kamarikuoroa vuodesta 1998 lähtien. Lisäksi hän on toiminut tuntiopettajana Sibelius-Akatemiassa vuodesta 1994 alkaen.

Cantores Minores -poikakuoron taiteellisenä johtajana ja CM-musiikkiopiston rehtorina Hannu Norjanen aloitti vuonna 2005.

SUOMALAINEN BAROKKIORKESTERI

Vuonna 1989 perustettu Suomalainen barokkiorkesteri (FiBO) on vakiinnuttanut asemansa osaksi suomalaista orkesterikenttää. Ohjelmiston yti-

We believe in the power of ambitious minds and innovative companies. No matter who you are or what your age is you can change the world.

Care for ambition

SEB

Nuottikauppa, jossa on soitinparkki

Töölöntorin myymälä avoinna: ma-pe 11-18

Ostinato Oy
Tykistökatu 7, 00260 Helsinki

puh. 09 443 116
www.ostinato.fi

Ostinato
nuottikauppa · sheet music shop

messä on barokkimusiikki, mutta orkesteri tarttuu usein myös muiden aikakausien teoksiin varhaisbarokista aina varhaisromantiikkaan asti. FiBO soittaa myös barokkiorkesterille sävellettyä uutta musiikkia ja on kantaesittänyt useita tilaamiaan teoksia. Laajimmillaan orkesteria kuullaan sinfoniaohjelmiston parissa tai oopperaesityksissä.

Suomalainen barokkiorkesteri on ollut koko historiansa ajan monella tavalla edelläkävijä. Kuudennen kerroksen orkesteri -nimellä perustetulla orkesterilla oli aluksi tärkeä rooli barokkiliikkeen tuomisessa Suomeen. Orkesterin taidokkaat esitykset, luova ohjelmistosuunnittelu ja kekseliäät konseptit, kuten FiBO Collegium -yleisötyöryhmän työ, ovat herättäneet konserttijärjestäjien huomiota Suomessa ja ulkomailla.

Cantores Minores ja Suomalainen barokkiorkesteri aloittivat yhteistyönsä vuonna 2005 Bachin *Messu h-mollilla*. Seuraava yhteinen projekti on J.S.Bachin *Jouluatorio* joulukuussa 2018. – www.fibo.fi

CANTORES MINORES

Cantores Minores – Helsingin tuomiokirkon poikakuoro (perustettu vuonna 1952) on Suomen suurin ja ammattimaisin poikakuoro ja kuorokoulu, joka toimii poikien ja nuorten miesten musiikillisena ja henkisenä kasvattajana pääkaupunkiseudulla. Cantores Minores on kuuluisa erityisesti Bachin, Händelin ja Mendelssohnin suurten kirkkomusiikkiteosten produktioistaan ja ammentaa inspiraationsa vahvasti saksalaisesta luterilaisesta poikakuorotraditiosta. Cantores

Minores -kuoron taiteellisena johtajana ja -musiikkiopiston rehtorina toimii musiikin tohtori, kapellimestari Hannu Norjanen.

Cantores Minores esiintyy kotimaansa lisäksi jatkuvasti myös ulkomaisilla kuorofestivaaleilla ja musiikkijuhlilla. Kuoro on tehnyt suuria konserttikiertueita Japaniin, Yhdysvaltoihin, Venäjälle ja kaiken kaikkiaan 22 Euroopan maahan. Toukokuussa 2018 kuoro on kutsuttu konsertoimaan Con Spirito -kirkkomusiikkifestivaalille Unkarissa ja kesäkuussa kuoro tekee 63. Kansainvälisen konserttikiertueen Itävaltaan ja Saksaan. Vuoden 2018 ohjelmassa kuorolla on J.S.Bachin *Matteus-passion* lisäksi mm. *Magnificat* toukokuussa ja *Jouluatorio* joulukuussa sekä J. Brahmsin *Ein deutsches Requiem* marraskuussa.

Cantores Minores -poikakuoro tekee tiivistä yhteistyötä koululaitoksen kanssa, minkä tavoitteena on tarjota vakaa ja yhteisöllinen musiikkikasvatuspaikka varhaisnuorille ja lapsille sekä turvata historiallisen poikakuoron perinne Suomessa. Cantores Minores onkin saanut merkittävää tunnustusta niin musiikillisella kuin kasvatuksellisella saralla: Suomen valtion musiikkitoimikunta myönsi kuorolle Musiikin Valtionpalkinnon vuonna 2014. Maaseudun Kukkasarahasto säätiö palkitsi kuoron helmikuussa 2015 Vuoden Kasvattaja 2014 -palkinnolla. Lokakuussa 2017 kuoro oli yksi viidestä ehdokkaasta Vuosisadan Kulttuuriteko -kategoriassa Vuosisadan Kulttuurigaalassa.

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio ovat kuoron koko toiminnan ja matkojen pysyviä suojelijoita.

Svensk resumé

Innehåll

34

Presentation av verket

36

Textöversättningar:
första delen

44

Textöversättningar:
andra delen

55

Artister

ÄRADE PUBLIK, den här påsken kommer det att ha förflutit 25 år sedan Cantores Minores första uppförande av J. S. Bachs *Matteus-passion*. Efter den föreställningen har det blivit för vana att på påsken uppföra *Matteus-passionen* vart jämna år, då det under de udda åren å sin sida är tur för *Johannes-passionen* av J. S. Bach. För första gången uppförs *Matteus-passionen* två kvällar i Domkyrkan under stilla veckan. Förhoppningsvis blir detta en kontinuerlig tradition i framtiden.

J. S. Bachs *Matteus-passion* är en ofantlig berättelse, vars lyssnande och uppförande för på en resa som närmar sig människolivets stora mysterier. Berättelsens kärna, Jesus självupppoffring till förmån för andra ända till döden, förefaller alltid lika ofattbar och obegriplig. Bachs djupsinniga musik för påskens under, uppståndelsen, förväntan nära oss samtliga.

En riktigt god väntan på påsken till er alla,

HANNU NORJANEN

Kapellmästare, körledare

Cantores Minores

Cantores Minores

Cantores Minores

-understödsföreningen rf.

Sjötullstorget 3, 00170 Helsingfors

tel. (09) 687 7720

info@cantoresminores.fi

www.cantoresminores.fi

www.facebook.com/cantoresminores

Youtube: Cantores Minores Finland

www.twitter.com/cantoresminores

Instagram: @cantoresminoresfinland

I SAMARBETE MED

Centret för konstfrämjande • Helsingfors stad • Helsingfors kyrkliga samfällighet
Helsingin Sanomat • Innofactor • SEB
Radio Classic • Radisson Blu Plaza

TI 27.3 KL. 19 & FR 30.3 KL. 18 • HELSINGFORS DOMKYRKA

Johann Sebastian Bach 1685–1750
Matteus-passionen BWV 244

Cantores Minores
HELSINGFORS DOMKYRKAS GOSSKÖR

CM Utbildningsgruppernas kör
INSTUDERING ANNA HURME & TIMO PIHKANEN

Tom Nyman
TENOR / EVANGELIST
Helena Juntunen
SOPRAN & PILATUS HSTRU
Niall Chorell
TENOR

Jyrki Korhonen
BAS / JESUS
Teppo Lampela
KONTRATENOR / ALT
Heikki Kilpeläinen
BAS & PETRUS

CANTORES MINORES
KÖRMEDLEMMAR
Patrik Järventausta
& Matti Mänttari
I VITNET

Veikko Vallinoja
PILATUS
Andrew
Lahti-Nuutila
II VITNET

Johan Krogius
ÖVERSTEPÄST
Wäinö Pyykkönen
I TJÄNARINNAN

Matti Korhonen
JUDAS
Taneli Majjala
II TJÄNARINNAN

Finländska barockorkestern

Orkester 1

1. FIOL: MINNA KANGAS (KONSERTMÄSTARE), ANNI
ELONEN, TIINA AHO-EROLA, TERHI MALI
2. FIOL: ANNA RAINIO (STÄMLEDARE), DORA
ASTERSTA, KARI OLAMAA, JASO SASAKI • ALTOFIL:
VAPPU HELASVUO, TUULA RIISALO • CELLO: HEIDI
PELTONIEMI (STÄMLEDARE), PIETA MATTILA
KONTRABAS: PETRI AINALI
CEMBALO: MARIANNA HENRIKSSON

Orkester 2

1. FIOL: IRMA NISKANEN (KONSERTMÄSTARE),
LAURA AHOLA, JUHA-PEKKA KOIVISTO, MARI
KORTELAINEN • 2. FIOL: ANTHONY MARINI
(STÄMLEDARE), MARIANNE MIESKOLAINEN,
ANNA POHJOLA, KAISA RUOTSALAINEN • VIOLA:
ANNA POHJOLA • ALTOFIL: LAURA KAJANDER,
MARKUS SARANTOLA • CELLO: MARKUS PELLI,
ANNA PULAKKA • GAMBA: MIKKO PERKOLA
KONTRABAS: LASSI KARI
ÖRGEL: ANNAMARI PÖLHÖ

FLÖJT: SOILE YLIVUORI, HANNA HAAPAMÄKI, PAULIINA ALMONKARI, SINI VAHERVUO
OBOE: PIIA MAUNULA, VELI-PEKKA PORTAANKORVA, CHRISTOPHER PALAMETA, KATARIINA MALMBERG
FAGOTT: JAAKKO LUOMA, ALEXANDRU COZMA

Hannu Norjanen
DIRIGENT

Johann Sebastian Bach

1685–1750

Leipzig var det åtminstone sedan 1600-talet för vana att med sång framföra Kristi lidandeberättelse enligt Johannes- och Matteus-evangelierna på påsksöndagen och långfredagen. Dessa framställningar, där texten lästes med sång, var till en del en tradition från den gregorianska sångens tid, där sången var enstämig, men det kunde ha funnits med en gryende flerstämmighet (t.ex. långa orgelpunkter nedanom melodin). En dylik på växelsång baserad passion med dramatisk karaktär hade spridit sig allmänt speciellt i det lutherska Tyskland. Sedan år 1717 hade man i Leipzig börjat uppföra passionsmusik även polyfont, och en dylik framställningsvana var alltså rådande när J. S. Bach började som Thomaskantor på försommaren 1723

Passionen framfördes i allmänhet under vespren, vilken började ungefär klockan 14. Mellan passionens första och andra del hölls predikan, varpå vespers totaltid kunde vara rentav 4–5 timmar. Då den lydig församlingsmedlemmen redan på morgonen hade deltagit i en fyra timmar lång gudstjänst (klockan 7–11), kunde det på långfredagen gott förlöpa rentav nio timmar i kyrkan.

Enligt rådande mening uppfördes *Matteuspassionen* för första gången under stilla veckan år 1727. Den är den mest omfattande av **Bachs** bevarade passioner. Maskineriet för uppförandet är exceptionellt stort, och det uppdelas i två orkestrar och körer. Därutöver finns det flera solistpartier. Till den inledande kören tillägger Bach ytterligare en diskantkör för att sjunga *Agnus Dei* ("O Lamm Gottes unschuldig"), *O Guds lamm* -koralen.

Matteuspassionens text baserar sig till största delen på Matteus evangelium. Ariornas texter, vilka reflekterar händelserna, är skrivna av **Christian Friederich Henrici** (1700–1746) känd under pseudonymen **Picander**. Verkets text och struktur baserar sig på två inledande delar och

femton huvudhändelser eller scener, vilken var en allmän vana att dela passionsberättelsen teologiskt. Härmed finns det totalt sjutton olika scener inledningarna medräknade.

MATTEUS-PASSIONENS SCENER

Bachs *Matteuspassion* börjar med en stor inledande kör (nr 1), vilken övertygande styr in i verkets stämning. Härifrån börjar den första scenen (nr 1–3). Den andra scenen sker vid Betania-källan, där en kvinna smorde Jesus fötter med en värdefull salva (nr 4–6). Den följande scenen behandlar det snart inträffande Judas förräderi (nr 7–8). I den fjärde scenen firas den sista nattvarden (nr 9–13). Den femte scenens tema är Jesus ångest på Oljeberget (nr 14–17), och i den sjätte scenen tillber han där sin Fader (nr 21–25), varefter han blir anhållen (den sjunde scenen, nr 26–29). *Matteuspassionens* andra del börjar med körens och altsolistens inledning (nr 30) i den åttonde scenen, vilken efterföljs av den nionde scenen, där översteprästerna diskuterar Jesus (nr 31–37). I den tionde scenen förnekar Petrus Jesus tre gånger (nr 38–40). Judas i templet är temat för den elfte scenen (nr 41–42). I den följande (tolfte scenen) förs Jesus framför Pilatus (nr 43–49), varefter han piskas och döms att bli korsfäst (trettonde scenen, nr 50–54). Den fjortonde scenen handlar om Simon från Kyrene och Jesus och gången med korset till Golgata för korsfästelsen (nr 56–57). I den femtonde scenen korsfästs Jesus (nr 58–60), varefter han avlider (nr 61–63b). Därefter tas hans kropp ner från korset (sextonde scenen, nr 63c–65), och i den sista sjuttonde scenen (nr 66–68) begravs Jesus. Scenerna I–VII bildar den första delen. Scenerna VIII–XVII utgör den andra delen, vilken ursprungligen uppfördes efter predikan.

Texterna för *Matteuspassionens* evangelist, Jesus och bifigurerna (t.ex. Petrus, Pilatus och

Matteus-passionen

BWV 244*

överstepräster) samt folkmassans turba-körer baseras på Matteus-evangeliet. Bach har på ett levande sätt komponerat händelseförloppet enligt evangeliets berättelse. Folkhopen ropar för att frisläppa Barabbas och för att korsfästa Jesus. Lärjungarna å sin sida frågar generat "Herr bin ich's?" ("Är det jag"). Frågan upprepas elva gånger, för Judas är uppenbarligen inte med bland dom som frågar. Bach skapar även genom kontrapunktering en massiv och övertygande stämning när folkhopen kräver Jesus korsfästelse ("Lass ihn kreuzigen").

I recitativ använder Bach i allmänhet seco-recitativ, där solisten ackompanjeras endast cello och cembalo eller orgel, men Jesus repliker däremot ackompanjeras av orkesterns stråkar som ett slags gloria för att framhäva Jesus gudomliga ursprung. Endast ackompanjemanget av Jesus sista ord ("Eli, eli, lama sabaktani?" dvs. "Min Gud, min Gud varför har du övergivit mig?") saknar denna stråkarnas gloria.

Verkets soloarior stoppar upp händelseförloppet och i ariornas texter reflekterar passionsberättelsens händelser på ett personligt plan.

Koralerna å sin sida skapar ramar för verkets olika scener. Under Bachs tid hade åhörarna genom koralerna möjligheten att delta i framställningen med att sjunga med i de till melodierna bekanta koralerna med sina med delvis förnyade texter. Det är intressant, att Bach använder samma melodi ("Herzliebster Jesu") som den första koralen i både Johannes- och *Matteus-passionen*. Utöver den nämnda har dessa två passioner ytterligare en gemensam melodi, nämligen den av **Heinrich Isaac** (ca. 1450–1517) komponerade "*Welt ich muß dich lassen*" (*Matteus-passionen* nr 10).

Bach har uppenbarligen velat förknippa sina passioner till vissa koraler. I *Matteus-passionen* är en sådan koral **Hans Leo Hasslers** (1564–1612) "*Herzlich tut mich verlangen*", som förekommer i

verket rentav fem gånger försedd med olika texter. Man har också börjat kalla denna koral för "passionskoralen"

ETT MONUMENTALT OCH FÄRGSTARKT VERK

Verkets orkestrering är färgstarkt. Utöver stråkar, cembalo och orgel använder Bach flöjter, oboen, engelska horn, *oboe d'amore* och fagotter. Också viola da gamba-stråkinstrumentet har en betydande *obligato*-insats i två arior (nr 35 och 57), samt i recitativ som föregår dessa (nr 34 och 56). Enligt tidens sed saknar sammanställningen trumpeteter och pukor, vilka ansågs opassande under passionstiden.

De stora inlednings- och avslutningsköerna framhäver *Matteus-passionens* monumentalitet. Passionen börjar med en dramatisk och massiv dubbelkör (nr 1) "Kommt ihr Töchter", där folkhopen villrådigt frågar "Wen? Wie? Was? Wohin?" ("Vem? Hur? Vad? Vart?"), samtidigt som en stor lidandeberättelse är i begynnande. Hela verket avslutas rogivande med en stor gravsättningskör (nr 68) "Wir setzen uns".

Slutkörens sjunkande tonhöjd, tonarten c-moll samt *sarabande*-rytmen skapar en imponerande sinnebild av en gravsänkning. Frälsaren är död och begravnen. Härifrån börjar väntan på påsken och uppståndelsen.

HANNU NORJANEN

* BWV, THEMATISCH-SYSTEMATISCHES VERZEICHNIS DES MUSIKALISCHEN WERKE VON JOHANN SEBASTIAN BACH DVS. W. SCHMIEDERS TEMATISKT-SYSTEMATISKA FÖRTECKNING ÖVER BACHS VERK.

Första delen

Erster Teil

Övers. Eva Hedlund 2018 © evastexter.se

1 – CHOR 1 UND 2

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen,
Sehet – Wen? – den Bräutigam,
Seht ihn – Wie? – als wie ein Lamm!
*O Lamm Gottes, unschuldig
Am Stamm des Kreuzes geschlachtet,
Sehet, – Was? – seht die Geduld,
Allzeit erfunden geduldig,
Wiewohl du warest verachtet.
Seht – Wohin? – auf unsre Schuld;
All Sünd hast du getragen,
Sonst müßten wir verzagen.
Sehet ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen!
Erbarm dich unser, o Jesu!*

2 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zweien Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden, dass er gekreuziget werde.

3 – CHORAL

Herzliebster Jesu,
was hast du verbrochen,
Dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld, in was für
Missetaten Bist du geraten?

4A – REZITATIV, EVANGELIST

Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in dem Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas, und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listen griffen und töteten. Sie sprachen aber:

4B – CHOR 1 UND 2

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

1 – KÖRER 1 OCH 2

Kom, ni döttrar, hjälp mig klaga,
se på – Vem? – på Brudgummen,
se han – Hur? – är som ett lamm!
*O du Guds Lamm oskyldig
på korsets stam blev slaktad,
Se på – Vad? – hans tålmod,
alltid befunnen tålig,
fastän du var föraktad.
se – Varhän? – se på vår skuld.
All synden har du burit,
vi annars måst förtvivla.
Se, hur kärleksfull och huld
själv han träet bär för korset.
Förbarma dig, o Jesus!*

2 – RECITATIV, EVANGELISTE, JESUS

Evangelisten

När Jesus hade avslutat detta tal sade han till sina lärjungar:

Jesus

Ni vet att det om två dagar är påsk, och Människosonen kommer att utlämnas för att bli korsfäst.

3 – KORAL

Käraste Jesus,
vad har du förbrutit,
att man en dom så hård för dig beslutit?
Vilken är skulden,
vilka är de missdåd du måste utstå?

4A – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då församlades översteprästerna och de skriftlärdade och folkets äldste i översteprästens palats, hans som hette Kaifas, och rådgjorde om hur de med list skulle gripa Jesus och döda honom. Men de sade:

4B – KÖRER 1 OCH 2

Bara inte under själva högtiden för att det inte skall bli upplopp bland folket.

MATTEUS-PASSIONEN

4C – REZITATIV, EVANGELIST

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, die hatte ein Glas mit köstlichem Wasser und goss es auf sein Haupt, da er zu Tische saß. Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

4D – CHOR

Wozu dienet dieser Unrat? Dieses Wasser hie mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

4E – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da das Jesus merkte, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut Werk an mir getan. Ihr habet allezeit Arme bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch Wo dies Evangelium gepredigt wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5 – REZITATIV (ALT)

Du lieber Heiland du,
Wenn deine Jünger töricht streiten,
Dass dieses fromme Weib
Mit Salben deinen Leib
Zum Grabe will bereiten,
So lasse mir inzwischen zu,
Von meiner Augen Tränenflüssen
Ein Wasser auf dein Haupt zu gießen!

6 – ARIE (ALT)

Buß und Reu
Knirscht das Sündenherz entzwei,
Dass die Tropfen meiner Zähnen
Angenehme Spezerei,
Treuer Jesu, dir gebären.

7 – REZITATIV, EVANGELIST, JUDAS

Evangelist

Da ging hin der Zwölfen einer, mit Namen Judas Ischarioth, zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelist

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

8 – ARIE (SOPRAN)

Blute nur, du liebes Herz!
Ach! ein Kind, das du erzogen,

4C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då nu Jesus var i Betania, i Simon den spetälskes hus, kom en kvinna fram till honom; hon hade en flaska dyrbar nardusbalsam och göt den över hans huvud, där han låg till bords. Då hans lärjungar såg detta blev de förargade och sade:

4D – KÖR

Vartill tjänar detta slöseri? Denna balsam hade kunnat säljas dyrt och ges åt de fattiga.

4E – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Då Jesus märkte detta, sade han till dem:

Jesus

Hon har gjort en god gärning mot mig. Ni har alltid fattiga bland er, men mig har ni inte alltid. Att hon göt denna balsam över min kropp gjorde hon för att man skall begrava mig. Sannerligen, jag säger er: Var än detta evangelium predikas i hela världen, där skall man också säga till minne av henne vad hon gjorde.

5 – RECITATIV (ALT)

Du käre Herre du,
när ovist lärjungarna tvistar,
att denna kvinna from
med salvor vill din kropp
bereda inför graven,
så låt mig under tiden få
av mina ögons tåreflöden
en balsam på ditt huvud gjuta.

6 – ARIA (ALT)

Ånger och bot
sliter syndahjärtat itu.
O att gråten, mina tårar,
må en skön och ädel doft,
trogne Jesus, åt dig skänka.

7 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JUDAS

Evangelisten

Då gick en av de tolv, han som hette Judas Iskariot, till översteprästerna och sade:

Judas

Vad vill ni ge mig? Jag vill förråda honom åt er.

Evangelisten

De bjöd honom trettio silvermynt. Och från den stunden sökte han efter ett tillfälle att förråda honom.

8 – ARIA (SOPRAN)

Blöd, o blöd, du hjärta kärt!
Ack, ett barn som du ägnat,

Das an deiner Brust gesogen,
Droht den Pfleger zu ermorden,
Denn es ist zur Schlange worden.

9A – REZITATIV, EVANGELIST

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger
zu Jesu und sprachen zu ihm:

9B – CHOR

Wo willst du, dass wir dir bereiten,
das Osterlamm zu essen?

9C – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Er sprach:

Jesus

Gehet hin in die Stadt zu einem und sprecht zu ihm:
Der Meister lasst dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will
bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.

Evangelist

Und die Jünger täten, wie ihnen Jesus befohlen hatte,
und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte
er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen,
sprach er:

Jesus

Wahrlich, ich sage euch: Einer unter euch wird mich
verraten.

9D – REZITATIV, EVANGELIST

Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jegli-
cher unter ihnen, und sagten zu ihm:

9E – CHOR

Herr, bin ich's?

10 – CHORAL

Ich bin's, ich sollte büßen,
An Händen und an Füßen
Gebunden in der Höll.
Die Geißeln und die Banden
Und was du ausgestanden,
Das hat verdienet meine Seel.

11 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS, JUDAS

Evangelist

Er antwortete und sprach:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der
wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar
dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe
dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn
verraten wird! Es wäre ihm besser, dass derselbige
Mensch noch nie geboren wäre.

som har från ditt bröst fått näring,
hotar vårdaren till livet –
ty en orm det barnet blivt.

9A – RECITATIV, EVANGELISTEN

På första dagen av det osyrade brödets högtid kom
lärljungarna till Jesus och frågade honom:

9B – KÖR

Var vill du att vi skall tillreda
åt dig att äta påskalammet?

9C – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Han sade:

Jesus

Gå in i staden till den och den och säg till honom:
Mästaren låter säga dig: Min stund är inne, jag vill fira
påsk hos dig med mina lärjungar.

Evangelisten

Och lärjungarna gjorde som Jesus hade befallt dem
och tillredde påskalammet. Och på kvällen satte han
sig till bords med de tolv. Och medan de åt sade han:

Jesus

Sannerligen, jag säger er: En av er skall förråda mig.

9D – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då blev de djupt bedrövade och började, den ene efter
den andre, att säga till honom:

9E – KÖREN

Herre, är det jag?

10 – KORAL

Jag är det, jag bort sona,
till händer och till fötter
i helvetet spänd fast.
De gissel och de bojor
och allt vad du har utstått,
det är min själ som det förtjänt.

11 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS, JUDAS

Evangelisten

Han svarade:

Jesus

Den som med mig doppar handen i skålen, han
kommer att förråda mig. Människosonen går förvisso
bort, så som det står skrivet om honom; men ve den
människa genom vilken Människosonen blir förrådd!
Det hade varit bäst för den människan att aldrig ha
blivit född.

MATTEUS-PASSIONEN

Evangelist

Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelist

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelist

Und er nahm den Kelch und dankte, gab ihnen den und sprach:

Jesus

Trinket alle daraus; das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für viele zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des Weinstocks trinken bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

12 – REZITATIV (SOPRAN)

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
Dass Jesus von mir Abschied nimmt,
So macht mich doch sein Testament erfreut:
Sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
Vermacht er mir in meine Hände.
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen
Nicht böse können meinen,
So liebt er sie bis an das Ende.

13 – ARIE (SOPRAN)

Ich will dir mein Herze schenken,
Senke dich, mein Heil, hinein!
Ich will mich in dir versenken;
Ist dir gleich die Welt zu klein,
Ei, so sollst du mir allein
Mehr als Welt und Himmel sein.

14 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wenn ich aber auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.

Evangelisten

Då svarade Judas, han som förrådde honom, och sade:

Judas

Är det jag, rabbi?

Evangelisten

Han sade till honom:

Jesus

Du säger det själv.

Evangelisten

När de nu åt, tog Jesus brödet, tackade och bröt det och gav det åt lärjungarna och sade:

Jesus

Tag och ät, detta är min kropp.

Evangelisten

Och han tog kalken och läste tackbönen, gav den åt dem och sade:

Jesus

Drick av den, alla; detta är mitt blod, det nya förbundets, som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Jag säger er: Jag skall härefter ej mer dricka av det som vinträdet ger förrän den dag, då jag dricker det på nytt med er i min Faders rike.

12 – REZITATIV (SOPRAN)

Fastän mitt hjärta fylls av gråt
att Jesus från mig avsked tar,
så gör mig dock hans testamente glad:
sin kropp, sitt blod, o dyrbarhet,
han anförtror i mina händer.
Liksom han här på jorden med de sina
ej illa kunnat mena,
så älskar han dem in i döden.

13 – ARIA (SOPRAN)

Jag vill dig mitt hjärta skänka,
sänk dig ned, min Gud, däri!
Jag vill mig i dig nedsänka;
är vår värld för trång för dig,
ack, så skall du ensam bli
mer än värld och himmel för mig.

14 – REZITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

När de hade sjungit lovsången gick de ut till Olivberget. Då sade Jesus till dem:

Jesus

I denna natt skall ni alla komma på fall för min skull. Ty det står skrivet: Jag skall slå herden, och fåren i hjorden skall skingras. Men när jag uppstår, skall jag gå före er till Galileen.

15 – CHORAL

Erkenne mich, mein Hüter,
Mein Hirte, nimm mich an!
Von dir, Quell aller Güter,
Ist mir viel Guts getan.
Dein Mund hat mich gelabet
Mit Milch und süßer Kost,
Dein Geist hat mich begabet
Mit mancher Himmelslust.

16 – REZITATIV, EVANGELIST, PETRUS, JESU

Evangelist

Petrus aber antwortete und sprach zu ihm:

Petrus

Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich
doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn
krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.

Evangelist

Petrus sprach zu ihm:

Petrus

Und wenn ich mit dir sterben müßte, so will ich dich
nicht verleugnen.

Evangelist

Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17 – CHORAL

Ich will hier bei dir stehen;
Verachte mich doch nicht!
Von dir will ich nicht gehen,
Wenn dir dein Herze bricht.
Wenn dein Herz wird erblassen
Im letzten Todesstoß,
Alsdenn will ich dich fassen
In meinen Arm und Schoß.

18 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Geth-
semane, und sprach zu seinen Jüngern:

Jesus

Setzet euch hie, bis dass ich dort hingehe und bete.

Evangelist

Und nahm zu sich Petrum und die zween Söhne Ze-
bedäi und fing an zu trauern und zu zagen. Da sprach
Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod, bleibet hie
und wachet mit mir.

15 – KORAL

Ack se till mig, min Herre,
min herde, tag mig mot!
Du, alla skatters källa,
så mycket gott mig gjort.
Din mun har vederkvickt mig
med mjölk och näring söt,
din Ande mig förunnat
så mången himmelsfröjd.

16 – RECITATIV, EVANGELISTEN, PETRUS, JESUS

Evangelisten

Men Petrus svarade och sade till honom:

Petrus

Om de så alla kommer på fall för din skull, så skall
ändå jag aldrig komma på fall.

Evangelisten

Jesus sade till honom:

Jesus

Sannerligen, jag säger dig: I denna natt, förrän tuppen
gal, skall du tre gånger förneka mig.

Evangelisten

Petrus sade till honom:

Petrus

Och skulle jag också behöva dö med dig så vill jag inte
förneka dig.

Evangelisten

Så sade också alla lärjungarna.

17 – KORAL

Jag vill här hos dig bliva;
förakta du ej mig!
Från dig vill jag ej vika
tills livet lämnar dig.
När blekna skall ditt hjärta,
då döden sist dig slår,
giv att jag då dig, Jesus,
i min famn sluta får.

18 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Så kom då Jesus med dem till en plats som hette
Getsemane och sade till sina lärjungar:

Jesus

Sätt er här medan jag går dit bort och beder.

Evangelisten

Och han tog med sig Petrus och Sebedaios' båda söner
och började sörja och ängslas. Jesus sade till dem:

Jesus

Min själ är bedrövad ända till döds, stanna här och
vaka med mig!

MATTEUS-PASSIONEN

19 – REZITATIV (TENOR) UND CHOR

O Schmerz!
Hier zittert das gequälte Herz;
Wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!
Was ist die Ursach aller solcher Plagen?
Der Richter führt ihn vor Gericht.
Da ist kein Trost, kein Helfer nicht.
Ach! meine Sünden haben dich geschlagen;
Er leidet alle Höllenqualen,
Er soll vor fremden Raub bezahlen.
Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet Was du erduldet.
Ach, könnte meine Liebe dir,
Mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
Vermindern oder helfen tragen,
Wie gerne blieb ich hier!

20 – ARIE (TENOR) UND CHOR

Ich will bei meinem Jesu wachen,
So schlafen unsre Sünden ein.
Meinen Tod
Büßet seine Seelennot;
Sein Trauren machet mich voll Freuden.
Drum muss uns sein verdienstlich Leiden
Recht bitter und doch süße sein.

21 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist
Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesicht
und betete und sprach:
Jesus
Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch von
mir; doch nicht wie ich will, sondern wie du willst.

22 – REZITATIV (BASS)

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder;
Dadurch erhebt er mich und alle
Von unserm Falle
Hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit,
Den Kelch, des Todes Bitterkeit
Zu trinken,
In welchen Sünden dieser Welt
Gegossen sind und hässlich stinken,
Weil es dem lieben Gott gefällt.

23 – ARIE (BASS)

Gerne will ich mich bequemen,
Kreuz und Becher anzunehmen,
Trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund,
Der mit Milch und Honig fließet,
Hat den Grund
Und des Leidens herbe Schmach
Durch den ersten Trunk versüßet.

19 – RECITATIV (TENOR) OCH KÖR

O kval!
Hans hjärta plågat skälver här;
det sjunker ned, hans ansikte, så blekt.
Vad är då skuld till alla dessa plågor?
Av domarn förs han inför rätta.
Det finns ej tröst, ej hjälp att få.
Ack, mina synder är det som dig slagit!
Han lider alla helvetsqualen,
han skall för främlings rov betala.
Jag, Herre Jesus, jag bär skuld till detta som du fått utstå.
Ack, kunde blott min kärlek dig,
min Frälsning, din skälkning och din bävan
förminka eller hjälpa bära,
hur gärna bleve jag här!

20 – ARIA (TENOR) OCH KÖR

Jag vill här hos min Jesus vaka.
Så somnar våra synder in.
Här min död
sonas av hans själanöd;
hans sorg mig fyller – Så måste det han lider för oss
Så måste det han lider för oss
bli bittert – ändå ljuvt för oss.

21 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten
Han gick vidare ett litet stycke, föll ned på sitt ansikte
och bad och sade:
Jesus
Min Fader, är det möjligt, så låt denna kalk gå ifrån
mig; men inte som jag vill utan som du vill.

22 – RECITATIV (BAS)

Se, Frälsaren
faller för sin Fader neder;
därmed han lyfter mig och alla
upp från vårt fall
tillbaka upp till Herrens nåd.
Han är beredd att kalken,
dödens bitterhet, nu dricka,
i vilken denna världens synd
har gjutits ned och gruvligt stinker,
ty så Guds goda vilja sker.

23 – ARIA (BAS)

Gärna vill jag också våga
korset ta och kalkens plåga,
jag då gör som Frälsaren.
Ty hans mun,
som av mjölk och honung flyter,
åt dess djup
och åt smärtans bittra skam
sötma skänkt, då först han drack den.

24 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und er kam zu seinen Jüngern und fand sie schlafend und sprach zu ihnen:

Jesus

Könnet ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen? Wachtet und betet, dass ihr nicht in Anfechtung fallet! Der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach.

Evangelist

Zum andernmal ging er hin, betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's nicht möglich, dass dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille.

25 – CHORAL

Was mein Gott will, das g'scheh allzeit,
Sein Will, der ist der beste,
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn gläuben feste.
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtiget mit Maßen.
Wer Gott vertraut, fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.

26 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS, JUDAS

Evangelist

Und er kam und fand sie aber schlafend, und ihre Augen waren voll Schlags. Und er ließ sie und ging abermal hin und betete zum drittenmal und redete dieselbigen Worte. Da kam er zu seinen Jüngern und sprach zu ihnen:

Jesus

Ach! wollt ihr nun schlafen und ruhen?
Siehe, die Stunde ist hie, dass des Menschen Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf, lasset uns gehen; siehe, er ist da, der mich verrät.

Evangelist

Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwölfen einer, und mit ihm eine große Schar mit Schwertern und mit Stangen von den Hohenpriestern und Altesten des Volks. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt: „Welchen ich küssen werde, der ist's, den greifet!“ Und alsbald trat er zu Jesu und sprach:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

Evangelist

Und küssete ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelist

Da traten sie hinzu und legten die Hände an Jesum und griffen ihn.

24 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Och han kom till sina lärjungar och fann dem sovande och sade till dem:

Jesus

Förmår ni då inte vaka en stund med mig? Vaka och bed att ni inte kommer i frestelse! Anden är villig, men köttet är svagt.

Evangelisten

För andra gången gick han bort, bad och sade:

Jesus

Min Fader, om det inte är möjligt att denna kalk går ifrån mig utan jag måste dricka den, så må din vilja ske.

25 – KORAL

Vad min Gud vill må alltid ske,
hans vilja är den bästa;
han är beredd att hjälp dem ge
som är i tron befästa.
Ur nöd han hjälper, Gud så god,
och oss med måtta agar.
Den på Gud bygger, honom tror,
han bistår alla dagar.

26 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS, JUDAS

Evangelisten

Och han kom tillbaka och fann dem åter sovande, och deras ögon var fulla av sömn. Han lämnade dem och gick åter bort och bad för tredje gången och sade samma ord. Så kom han till sina lärjungar och sade till dem:

Jesus

Ack, vill ni sova och vila nu?
Se, stunden är inne då Människosonen blir överlämnad i syndarnas händer. Stig upp, låt oss gå; se, han är här som förräder mig.

Evangelisten

Och medan han ännu talade, se, då kom Judas, en av de tolv, och med honom en stor hop med svärd och med stänger, från översteprästerna och folkets äldste. Och förrädaren hade avtalat ett tecken med dem och sagt: "Den som jag kysser, han är det, grip honom!" Och genast gick han fram till Jesus och sade:

Judas

Var hälsad, Rabbi!

Evangelisten

Och kysste honom. Men Jesus sade till honom:

Jesus

Min vän, varför har du kommit?

Evangelisten

Då gick de fram och lade händerna på Jesus och tog honom till fånga.

MATTEUS-PASSIONEN

27A – ARIE (DUETTO), SOPRAN, ALT UND CHOR

So ist mein Jesus nun gefangen.
Lasst ihn, haltet, bindet nicht!
Mond und Licht
Ist vor Schmerzen untergangen,
Weil mein Jesus ist gefangen.
Lasst ihn, haltet, bindet nicht!
Sie führen ihn, er ist gebunden.

27B – CHOR 1 UND 2

Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden?
Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle,
Zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle
Mit plötzlicher Wut
Den falschen Verräter, das mörderische Blut!

28 – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckte die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen. Oder meinst du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschicke mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllet? Es muss also gehen.

Evangelist

Zu der Stund sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder, mit Schwerten und mit Stangen, mich zu fahen; bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

Evangelist

Da verließen ihn alle Jünger und flohen.

29 – CHORAL

O Mensch, bewein dein Sünde groß,
Darum Christus seins Vaters Schoß
Äußert und kam auf Erden;
Von einer Jungfrau rein und zart
Für uns er hie geboren ward,
Er wollt der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab
Und legt darbei all Krankheit ab,
Bis sich die Zeit herdrange,
Dass er für uns geopfert würd,
Trüg unsrer Sünden schwere Bürd
Wohl an dem Kreuze lange.

27A – ARIE (DUET), SOPRAN, ALT OCH KÖR

Så är min Jesus fången nu.
Håll ej, bind ej, han må gå!
Måne, ljus
har av smärta jorden lämnat,
ty min Jesus blivit fångslad.
Håll ej, bind ej, han må gå!
De leder honom, han är bunden.

27B – KÖRER 1 OCH 2

Är blixtar, är dunder i moln helt försvunna?
Nu, helvete, öppna din flammande avgrund,
förkrossa, fördärva, uppsluka, förinta
i blint raseri
den falske förrädarn, hans mordiska blod.

28 – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Och se, en av dem som var med Jesus sträckte ut handen och slog till översteprästens tjänare och högg av honom örat. Då sade Jesus till honom:

Jesus

Stick ditt svärd i skidan; ty den som griper till svärd skall falla för svärd. Eller menar du att jag inte skulle kunna be min Fader att sända till min hjälp mer än tolv legioner änglar? Men hur skulle då Skriften uppfyllas? Så måste då detta ske.

Evangelisten

Då sade Jesus också till folkhopen:

Jesus

Ni har dragit ut som mot en rövare, med svärd och med stänger, för att ta mig till fånga; ändå satt jag var dag hos er och undervisade i templet, och ni grep mig inte. Men allt detta har skett för att profeternas skrifter skulle bli fullbordade.

Evangelisten

Då övergav honom alla lärjungarna och flydde.

29 – KORAL

O människa, begråt din synd
som gjort att Krist från Faderns sköt'
avstod och kom till jorden.
Han av en Jungfru, ren och mild,
för oss blev här på jorden född,
han Medlaren är vorden.
Han åt de döda livet gav,
all sjukdoms plåga lyfte av,
fram tills den tid var nära
då han sitt offer skulle ge
själv all vår syndabördas ve
på korset länge bära.

Intermission 20 min.

Andra delen

Zweiter Teil

30 – ARIE (ALT) UND CHOR

Ach, nun ist mein Jesus hin!
Wo ist denn dein Freund hingegangen,
o du schönste unter den Weibern?
Ist es möglich, kann ich schauen?
Wo hat sich dein Freund hingewandt?
Ach! mein Lamm in Tigerklauen,
Ach! wo ist mein Jesus hin?
So wollen wir mit dir ihn suchen.
Ach! was soll ich der Seele sagen,
Wenn sie mich wird ängstlich fragen?
Ach! wo ist mein Jesus hin?

31 – REZITATIV, EVANGELIST

Die aber Jesum gegriffen hatten, führeten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgete ihm nach von ferne bis in den Palast des Hohenpriesters und ging hinein und satzte sich bei die Knechte, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte. Die Hohenpriester aber und Ältesten und der ganze Rat suchten falsche Zeugnis wider Jesum, auf dass sie ihn töteten, und funden keines.

32 – CHORAL

Mir hat die Welt trüglich gericht'
Mit Lügen und mit falschem G'dicht,
Viel Netz und heimlich Stricke.
Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,
B'hüt mich für falschen Tücken!

33 – REZITATIV, EVANGELIST, ZEUGEN, HOHERPRIESTER

Evangelist

Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutraten, funden sie doch keins. Zuletzt traten herzu zween falsche Zeugen und sprachen:

Zeugen

Er hat gesagt: Ich kann den Tempel Gottes abbrechen und in dreien Tagen denselben bauen.

Evangelist

Und der Hohepriester stund auf und sprach zu ihm:

30 – ARIA (ALT) OCH KÖR

Ack, min Jesus borta är!
Vart har han då väl gått, din vän,
o du skönaste bland kvinnor?
Är det möjligt, får jag se det?
Vart har då din vän sig vänt?
Ack! mitt lamm i tigerklor!
Ack, var är min Jesus nu?
Då vill med dig vi honom söka.
Ack! vad skall jag till själen säga
när den mig i ängslan frågar?
Ack, var är min Jesus nu?

31 – RECITATIV, EVANGELISTEN

De som hade gripit Jesus förde honom till översteprästen Kajafas, där de skriftlärdade och de äldste hade församlat sig. Petrus följde efter honom på avstånd ända in till översteprästens palats och gick ditin och satte sig bland rättstjänarna för att se hur det skulle sluta. Men översteprästerna och de äldste och hela rådet sökte efter falskt vittnesmål mot Jesus för att kunna döda honom och fann intet.

32 – KORAL

Mig världen har förrädiskt lagt,
med lögn | och annat falskt man sagt,
försåt och dolda snaror.
O Herre, se till mig och ge
mig skydd för lömska faror!

33 – RECITATIV, EVANGELISTEN, VITTNENA, ÖVERSTEPRÄST

Evangelisten

Och fastän många falska vittnen trädde fram, fann de ändå intet. Till sist trädde det fram två falska vittnen och sade:

Vittnena

Han har sagt: "Jag kan riva ner Guds tempel och bygga upp det igen på tre dagar."

Evangelisten

Då reste sig översteprästen och sade till honom:

MATTEUS-PASSIONEN

Hoherpriester

Antwortest du nichts zu dem, das diese wider dich zeugen?

Evangelist

Aber Jesus schwieg stille.

34 – REZITATIV (TENOR)

Mein Jesus schweigt
Zu falschen Lügen stille,
Um uns damit zu zeigen,
Dass sein Erbarmens voller Wille
Vor uns zum Leiden sei geneigt,
Und dass wir in dergleichen Pein
Ihm sollen ähnlich sein
Und in Verfolgung stille schweigen.

35 – ARIE (TENOR)

Geduld!
Wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
Ei, so mag der liebe Gott
Meines Herzens Unschuld rächen.

36A – REZITATIV, EVANGELIST, HOHERPRIESTER, JESUS

Evangelist

Und der Hohepriester antwortete und sprach zu ihm:

Hoherpriester

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott, dass du uns sagest, ob du seiest Christus, der Sohn Gottes?

Evangelist

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's. Doch sage ich euch: Von nun an wird's geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn sitzen zur Rechten der Kraft und kommen in den Wolken des Himmels.

Evangelist

Da zerriss der Hohepriester seine Kleider und sprach:

Hoherpriester

Er hat Gott gelästert; was dürfen wir weiter Zeugnis? Siehe, itzt habt ihr seine Gotteslästerung gehört. Was dünket euch?

Evangelist

Sie antworteten und sprachen:

36B – CHOR 1 UND 2

Er ist des Todes schuldig!

36C – REZITATIV, EVANGELIST

Da speieten sie aus in sein Angesicht und schlugen ihn mit Fäusten. Etliche aber schlugen ihn ins Angesicht und sprachen:

Höfstepräst

Svarar du ingenting på det som dessa vittnar mot dig?

Evangelisten

Men Jesus teg stilla.

34 – RECITATIV (TENOR)

Min Jesus tyst
till falska lögner lyssnar,
för att oss därmed visa
att av förbarmande hans vilja
att för oss lida är beredd,
och för att vi i sådant kval
skall vara honom lika
och i förföljelse blott tiga.

35 – ARIA (TENOR)

Blott lugn, blott lugn
när mig falska tungor stinger.
Lider jag förutan skuld
spott och spe,
o, då må vår gode Gud
för mitt hjärtas oskuld hämnas.

36A – RECITATIV, EVANGELISTEN, ÖVERSTEPÄRST, JESUS

Evangelisten

Översteprästen svarade och sade till honom:

Överstepräst

Jag besvär dig vid den levande Guden att du säger oss om du är Kristus, Guds son.

Evangelisten

Jesus sade till honom:

Jesus

Du säger det. Men jag säger er: härefter skall det ske att ni får se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himmelens skyar.

Evangelisten

Då slet översteprästen sönder sina kläder och sade:

Överstepräst

Han har hädat; behöver vi då fler vittnen? Se, nu har ni hört hans hädelse. Vad anser ni?

Evangelisten

De svarade och sade:

36B – KÖRER 1 OCH 2

Han förtjänar döden!

36C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då spottade de honom i ansiktet och slog honom med knytnävarna. Men några slog honom i ansiktet och sade:

36D – CHOR 1 UND 2

Weissage uns, Christe, wer ist's,
der dich schlug?

37 – CHORAL

Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht'?
Du bist ja nicht ein Sünder
Wie wir und unsre Kinder;
Von Missetaten weißt du nicht.

**38A – REZITATIV, EVANGELIST,
AADANCILLA 1 JA 2, PETRUS**

Evangelist

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm
eine Magd und sprach:

Ancilla 1

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelist

Er leugnete aber vor ihnen allen und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelist

Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere
und sprach zu denen, die da waren:

Ancilla 2

Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.

Evangelist

Und er leugnete abermal und schwur dazu:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden,
und sprachen zu Petro:

38B – CHOR

Wahrlich, du bist auch einer von denen; denn deine
Sprache verrät dich.

38C – REZITATIV, EVANGELIST, PETRUS

Evangelist

Da hub er an, sich zu verfluchen und zu schwören:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelist

Und alsbald krähete der Hahn. Da dachte Petrus an die
Worte Jesu, da er zu ihm sagte: Ehe der Hahn krähen
wird, wirst du mich dreimal verleugnen. Und ging
heraus und weinete bitterlich.

39 – ARIE (ALT)

Erbarme dich,
Mein Gott, um meiner Zähren willen!

36D – KÖRER 1 OCH 2

Profetera för oss, Kristus,
vem var det som slog dig?

37 – KORAL

Vem var det som så slog dig,
min Frälsning, och med plågor
misshandlat dig så svårt?
Du är ju utan synder,
ej som vi arma mänskor;
du aldrig något ont har gjort.

**38 – RECITATIV, EVANGELISTEN,
TJÄNARINNOR 1 OCH 2, PETRUS**

Evangelisten

Petrus satt ute på gården; då kom en tjänsteflicka fram
till honom och sade:

Tjänarinna 1

Du var också med Jesus från Galileen.

Evangelisten

Men han nekade inför dem alla och sade:

Petrus

Jag vet inte vad du menar.

Evangelisten

Men när han gick ut genom porten, fick en annan kvinna
se honom och sade till dem som var där:

Tjänarinna 2

Han här var ju också med Jesus från Nasaret.

Evangelisten

Han förnekade det åter och svor på det:

Petrus

Jag känner inte den mannen.

Evangelisten

Och efter en liten stund kom de fram som stod där
och sade till Petrus:

38B – KÖR

Visst är du också en av de där, ditt uttal förräder dig ju.

38C – RECITATIV, EVANGELISTEN, PETRUS

Evangelisten

Då började han förbanna sig och bedyra med ed:

Petrus

Jag känner inte den mannen.

Evangelisten

Och strax gol tuppen. Då tänkte Petrus på Jesu ord
när han sagt till honom: "Innan tuppen gal skall du
tre gånger förneka mig" och gick ut därifrån och grät
bitterligen.

39 – ARIA (ALT)

Förbarma dig, min Gud,
se mina tårars flöde!

MATTEUS-PASSIONEN

Schaue hier,
Herz und Auge weint vor dir
Bitterlich.

40 – CHORAL

Bin ich gleich von dir gewichen,
Stell ich mich doch wieder ein;
Hat uns doch dein Sohn verglichen
Durch sein' Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld;
Aber deine Gnad und Huld
Ist viel größer als die Sünde,
Die ich stets in mir befinde.

41A – REZITATIV, EVANGELIST, JUDAS

Evangelist

Des Morgens aber hielten alle Hohepriester und die Ältesten des Volks einen Rat über Jesum, dass sie ihn töteten.

Und bunden ihn, führeten ihn hin und überantworteten ihm dem Landpfleger Pontio Pilato. Da das sahe Judas, der ihn verraten hatte, dass er verdammt war zum Tode, gereuete es ihn und brachte herwieder die dreißig Silberlinge den Hohenpriestern und Ältesten und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig Blut verraten habe.

Evangelist

Sie sprachen:

41B – CHOR 1 UND 2

Was gehet uns das an? Da siehe du zu!

41C – REZITATIV, EVANGELIST, HOHENPRIESTER

Evangelist

Und er warf die Silberlinge in den Tempel, hub sich davon, ging hin und erhängete sich selbst. Aber die Hohenpriester nahmen die Silberlinge und sprachen:

Hohenpriester

Es taugt nicht, dass wir sie in den Gotteskasten legen, denn es ist Blutgeld.

42 – ARIE (BASS)

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seht, das Geld, den Mörderlohn,
Wirft euch der verlorne Sohn
Zu den Füßen nieder!

Se på mig,
hjärta, öga gråter för dig
bitterligen.

40 – KORAL

Har jag än ifrån dig vikit
återvänder jag till dig;
ty din Son har oss försonat
med sin ångst och dödens nöd.
Jag förnekar ej min skuld;
men din nåd och omsorg huld
mycket större är än synden
som jag ständigt i mig finner.

41A – RECITATIV, EVANGELISTEN, JUDAS

Evangelisten

På morgonen fattade alla översteprästerna och folkets äldste ett beslut om Jesus att låta döda honom.

Och de band honom, förde bort honom och överlämnade honom åt ståthållaren, Pontius Pilatus. Då Judas, han som hade förrått honom, såg att han var dömd till döden, greps han av ånger och lämnade tillbaka de trettio silvermynten till översteprästerna och de äldste och sade:

Judas

Jag har syndat som har förrått oskyldigt blod.

Evangelisten

De svarade:

41B – KÖRER 1 OCH 2

Vad angår det oss? Det är din sak!

41C – RECITATIV, EVANGELISTEN, ÖVERSTEPRÄST

Evangelisten

Då kastade han in silvermynten i templet, gav sig därifrån, gick bort och hängde sig. Men översteprästerna tog silvermynten och sade:

Överstepräst

Det går inte an att vi lägger dem i tempelkistan eftersom det är blodspengar.

42 – ARIA (BAS)

Ge åt mig min Jesus åter!
Se, den lön som mördarn fick,
sonen, som förlorad gick,
för er fot nu kastar.

43 – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS, JESUS

Evangelist

Sie hielten aber einen Rat und kauften einen Töpfersacker darum zum Begräbnis der Pilger. Daher ist derselbige Acker genennet der Blutacker bis auf den heutigen Tag. Da ist erfüllet, das gesagt ist durch den Propheten Jeremias, da er spricht: „Sie haben genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet ward der Verkaufte, welchen sie kauften von den Kindern Israel, und haben sie gegeben um einen Töpfersacker, als mir der Herr befohlen hat.“ Jesus aber stund vor dem Landpfleger; und der Landpfleger fragte ihn und sprach:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelist

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelist

Und da er verklagt war von den Hohenpriestern und Ältesten, antwortete er nichts. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Evangelist

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, dass sich auch der Landpfleger sehr verwunderte.

44 – CHORAL

Befiehl du deine Wege
Und was dein Herze kränkt
Der allertreusten Pflege
Des, der den Himmel lenkt.
Der Wolken, Luft und Winden
Gibt Wege, Lauf und Bahn,
Der wird auch Wege finden,
Da dein Fuß gehen kann.

45A – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS, PILATI WEIB, VOLK

Evangelist

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hieß Barrabas. Und da sie versamlet waren, sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam oder Jesum, von dem gesagt wird, er sei Christus?

Evangelist

Denn er wusste wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richtstuhl saß, schickete sein Weib zu ihm und ließ ihm sagen:

43 – RECITATIV, EVANGELISTEN, PILATUS, JESUS

Evangelisten

Då höll de råd och köpte en krukmakaråker för dem, till gravplats för främlingar. Därför kallas denna åker Blodsåkern ännu i dag. Så uppfylldes det som sades genom profeten Jeremia då han säger: ”De har tagit trettio silvermynt, betalningen för honom som såldes, honom som de köpte av Israels barn, och gett dem som betalning för en krukmakaråker, så som Herren har befallt mig.” Men Jesus stod nu inför ståthållaren; och ståthållaren frågade honom och sade:

Pilatus

Är du judarnas konung?

Evangelisten

Jesus sade till honom:

Jesus

Du säger det.

Evangelisten

Och när han anklagades av översteprästerna och de äldste, svarade han intet. Då sade Pilatus till honom:

Pilatus

Hör du inte hur häftigt de anklagar dig?

Evangelisten

Men han svarade honom inte på någon enda fråga, så att också ståthållaren blev mycket förundrad.

44 – KORAL

Befall du dina vägar
och vad på hjärtat tär
åt Vårdaren, den trogne,
som ensam himlen bär.
Han moln och luft och vindar
bereder väg och ban';
han skall ock vägar finna
där din fot vandra kan.

45A – RECITATIV, EVANGELISTEN, PILATUS, PILATUS HUSTRU, KÖR

Evangelisten

Men till högtiden hade ståthållaren för sed att frige en fånge åt folket, vilken de ville. Han hade just vid denna tid en fånge, en som skilde sig från de andra, han hette Barabbas. Och när de nu hade samlats, frågade Pilatus:

Pilatus

Vem vill ni att jag skall frige åt er? Barabbas eller Jesus om vilken det sägs att han är Kristus?

Evangelisten

Ty han visste mycket väl att det var av avund de hade utlämnat honom. Och då han satt på domartribunen skickade hans hustru bud till honom och lät säga:

MATTEUS-PASSIONEN

Pilati Weib

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten; ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen!

Evangelist

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?

Evangelist

Sie sprachen:

Chor

Barrabam!

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesagt wird, er sei Christus?

Evangelist

Sie sprachen alle:

45B – CHOR 1 UND 2

Lass ihn kreuzigen!

46 – CHORAL

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe!
Der gute Hirte leidet für die Schafe,
Die Schuld bezahlt der Herre, der Gerechte,
Für seine Knechte.

47 – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Der Landpfleger sagte:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

48 – REZITATIV (SOPRAN)

Er hat uns allen wohlgetan,
Den Blinden gab er das Gesicht,
Die Lahmen macht er gehend,
Er sagt uns seines Vaters Wort,
Er trieb die Teufel fort,
Betäubte hat er aufgericht',
Er nahm die Sünder auf und an.
Sonst hat mein Jesus nichts getan.

49 – ARIE (SOPRAN)

Aus Liebe,
Aus Liebe will mein Heiland sterben,
Von einer Sünde weiß er nichts.
Dass das ewige Verderben
Und die Strafe des Gerichts
Nicht auf meiner Seele bleibe.

Pilatus hustru

Ha inget att göra med den där rättfärdige mannen: jag har lidit mycket i natt i drömmen för hans skull.

Evangelisten

Men översteprästerna och de äldste övertalade folket att begära Barabbas fri och få Jesus avrättad. Då svarade ståthållaren och sade till dem:

Pilatus

Vilken av dessa två vill ni att jag skall frige åt er?

Evangelisten

De svarade:

Kör

Barabbas!

Evangelisten

Pilatus sade till dem:

Pilatus

Vad skall jag då göra med Jesus som sägs vara Kristus?

Evangelisten

Alla svarade:

45B – KÖRER 1 OCH 2

Korsfäst honom!

46 – KORAL

Hur sällsamt är ej straffet som han tager!
För sina får den gode herden lider;
skulden betalar Herren själv, rättfärdig,
för dem honom tjänar.

47 – RECITATIV, EVANGELISTEN, PILATUS

Evangelisten

Ståthållaren sade:

Pilatus

Vad har han då gjort för ont?

48 – RECITATIV (SOPRAN)

Han mot oss alla gott har gjort,
åt blinda gav han deras syn,
åt lama rörlighet,
han sade oss sin Faders ord,
drev bort demonerna,
bedrövade han rättat upp,
han syndarna intill sig tog.
Min Jesus intet annat gjort.

49 – ARIA (SOPRAN)

Av kärlek,
Av kärlek vill han lida döden,
han ej av någon synd vet av,
för att det eviga fördärvet
och mitt straff på domens dag
ej på min själ skulle stanna.

J. S. BACH

50A – REZITATIV, EVANGELIST

Sie schrieen aber noch mehr und sprachen:

50B – CHOR 1 UND 2

Lass ihn kreuzigen!

50C – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete, sondern dass ein viel großer Getümmel ward, nahm er Wasser und wusch die Hände vor dem Volk und sprach:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten, sehet ihr zu.

Evangelist

Da antwortete das ganze Volk und sprach:

50D – CHOR 1 UND 2

Sein Blut komme über uns und unsre Kinder.

50E – REZITATIV, EVANGELIST

Da gab er ihnen Barrabam los; aber Jesus ließ er geißeln und überantwortete ihn, dass er gekreuziget würde.

51 – REZITATIV (ALT)

Erbarm es Gott!

Hier steht der Heiland angebunden.

O Geißelung, o Schläg, o Wunden!

Ihr Henker, haltet ein!

Erweichet euch

Der Seelen Schmerz,

Der Anblick solches Jammers nicht?

Ach ja! ihr habt ein Herz,

Das muss der Martersäule gleich

Und noch viel härter sein.

Erbarmt euch, haltet ein!

52 – ARIE (ALT)

Können Tränen meiner Wangen

Nichts erlangen,

O, so nehmt mein Herz hinein!

Aber lasst es bei den Fluten,

Wenn die Wunden milde bluten,

Auch die Opferschale sein!

53A – REZITATIV, EVANGELIST

Da nahmen die Kriegsknechte des Landpflegers Jesus zu sich in das Richthaus und sammleten über ihn die ganze Schar und zogen ihn aus und legeten ihm einen Purpurmantel an und flochten eine dornene Krone und satzten sie auf sein Haupt und ein Rohr in seine rechte Hand und beugeten die Knie vor ihm und spoteten ihn und sprachen:

50A – RECITATIV, EVANGELISTEN

Men de ropade ännu mer och sade:

50B – KÖRER 1 OCH 2

Korsfäst honom!

50C – RECITATIV, EVANGELISTEN, PILATUS

Evangelisten

Då Pilatus såg att han inget kunde uträtta, utan att tumultet blev allt större, tog han vatten och tvådde sina händer inför folket och sade:

Pilatus

Jag är oskyldig till den här rättfärdige mannens blod.

Detta får ni själva svara för!

Evangelisten

Då svarade allt folket och sade:

50D – KÖRER 1 OCH 2

Hans blod må komma över oss och våra barn.

50E – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då frigav han Barabbas åt dem; men Jesus lät han gissla och överlämnade honom till att korsfästas.

51 – RECITATIV (ALT)

Förbarme sig Gud!

Här står nu Frälsaren fastbunden.

O gisselslag, o rapp, o sår!

Ni bödlar, hejda er!

Beveker er ej

själens kval,

ej åsynen av sådant ve?

Ack ja! ert hjärta

måste vara pinostocken likt

och ännu hårdare.

Förbarma er, hejda er!

52 – ARIA (ALT)

Kan då mina kinders tårar

intet vinna,

o så tag mitt hjärta med!

Men ack, låt det under flödet,

då hans sår så milt ses blöda,

även offerskål få bli!

53 – RECITATIV, EVANGELISTEN

Då tog ståthållarens soldater med sig Jesus in i högvakten och samlade kring honom hela vaktstyrkan och tog av honom kläderna och lade på honom en purpurröd mantel och vred samman en krona av törne och satte den på hans huvud och en käpp i hans högra hand och tog kappen och slog honom med den i huvudet. och böjde knä för honom och gycklade med honom och sade:

MATTEUS-PASSIONEN

53B – CHOR 1 UND 2

Gegrüßet seist du, Jüdenkönig!

53C – REZITATIV, EVANGELIST

Und speieten ihn an und nahmen das Rohr und schlugen damit sein Haupt.

54 – CHORAL

O Haupt voll Blut und Wunden,
Voll Schmerz und voller Hohn,
O Haupt, zu Spott gebunden
Mit einer Dornenkron,
O Haupt, sonst schön gezieret
Mit höchster Ehr und Zier,
Jetzt aber hoch schimpfieret,
Gegrüßet seist du mir!
Du edles Angesichte,
Dafür sonst schrickt und scheut
Das große Weltgerichte,
Wie bist du so bespeit;
Wie bist du so erbleichet!
Wer hat dein Augenlicht,
Dem sonst kein Licht nicht gleichet,
So schändlich zugericht'?

55 – REZITATIV, EVANGELIST

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus und zogen ihm seine Kleider an und führten ihn hin, dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie hinausgingen, funden sie einen Menschen von Kyrene mit Namen Simon; den zwungen sie, dass er ihm sein Kreuz trug.

56 – REZITATIV (BASS)

Ja freilich will in uns das Fleisch und Blut
Zum Kreuz gezwungen sein;
Je mehr es unsrer Seele gut,
Je herber geht es ein.

57 – ARIE (BASS)

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen,
Mein Jesu, gib es immer her!
Wird mir mein Leiden einst zu schwer,
So hilfst du mir es selber tragen.

58A – REZITATIV, EVANGELIST

Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet Schädelstätt, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischet; und da er's schmeckete, wollte er's nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los darum, auf dass erfüllet würde, das gesagt ist durch den Propheten:

53B – KÖRER 1 OCH 2

Var hälsad, judarnas konung!

53C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och spottade på honom och tog käppen och slog honom med den i huvudet.

54 – KORAL

O huvud, blodigt, sårat,
av smärta fyllt och hån,
till smälek är du bundet
med törnekrona hård,
o huvud, eljest sirat
med högsta äreglans,
dock nu så högt försmädat,
dig ödmjukt hälsar jag!
O ansikte, du ädla,
som annars fruktan ger
bland dem som världen aktar,
hur man dig spottat ner,
ack, hur du är förbleknat!
Vem har ditt ögas ljus,
som intet ljus kan likna,
så skändligt mattat ut?

55 – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och när de hade hånat honom tog de av honom manteln och satte på honom hans kläder och förde bort honom för att korsfästa honom. Och på vägen dit ut fann de en man från Kyrene vid namn Simon; honom tvingade de att bära korset åt honom.

56 – RECITATIV (BAS)

Ja, visst måste i oss vårt kött och blod
till korset tvingat bli;
ju mera gott det gör vår själ,
dess bittrare det är.

57 – ARIE (BAS)

Kom, ljuva kors, så vill jag säga,
min Jesus, ständigt ge mig det!
Blir då mitt lidande för tungt,
du hjälper mig själv att det bära.

58A – RECITATIV, EVANGELISTEN

När de så kom till den plats som hette Golgota, det betyder Döds-kalleplats, gav de honom ättika att dricka blandad med galla; och när han smakade det ville han inte dricka det. Efter att de korsfäst honom, delade de hans kläder och kastade lott om dem, för att det skulle uppfyllas som är sagt genom profeten:

„Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen.“ Und sie saßen allda und hüteten sein. Und oben zu seinen Häupten hefteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: „Dies ist Jesus, der Jüden König.“ Und da wurden zween Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästerten ihn und schüttelten ihre Köpfe und sprachen:

58B – CHOR 1 UND 2

Der du den Tempel Gottes zerbrichst und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir selber! Bist du Gottes Sohn, so steig herab vom Kreuz!

58C – REZITATIV, EVANGELIST

Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein samt den Schriftgelehrten und Ältesten und sprachen:

58D – CHOR 1 UND 2

Andern hat er geholfen und kann sich selber nicht helfen. Ist er der König Israel, so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm glauben. Er hat Gott vertrauet, der erlöse ihn nun, lüsted's ihn; denn er hat gesagt: Ich bin Gottes Sohn.

58E – REZITATIV, EVANGELIST

Desgleichen schmäheten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuziget waren.

59 – REZITATIV (ALT)

Ach Golgatha, unselges Golgatha!
Der Herr der Herrlichkeit muss schimpflich hier verderben
Der Segen und das Heil der Welt
Wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Der Schöpfer Himmels und der Erden
Soll Erd und Luft entzogen werden.
Die Unschuld muss hier schuldig sterben,
Das gehet meiner Seele nah;
Ach Golgatha, unselges Golgatha!

60 – ARIE (ALT) UND CHOR

Sehet, Jesus hat die Hand,
Uns zu fassen, ausgespannt,
Kommt! – Wohin? – in Jesu Armen
Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,
Suchet! – Wo? – in Jesu Armen.
Lebet, sterbet, ruhet hier,
Ihr verlass'nen Küchlein ihr,
Bleibet – Wo? – in Jesu Armen.

61A – REZITATIV, EVANGELIST, JESUS

Evangelist

Und von der sechsten Stunde an war eine Finsternis über das ganze Land bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut und sprach:

”De delade mina kläder mellan sig och om min klädnad kastade de lott.” Sedan satt de där och höll vakt över honom. Och ovanför hans huvud satte de upp skälet till hans död: ”Detta är Jesus, judarnas konung.” Och två rövare korsfästes där med honom, en på hans högra sida och en på hans vänstra. De som gick där förbi smådade honom och skakade på huvudet och sade:

58B – KÖRER 1 OCH 2

Du som bryter ner Guds tempel och bygger upp det på tre dagar, hjälp dig själv! Är du Guds Son, så stig ner från korset!

58C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Likaså gjorde översteprästerna narr av honom tillsammans med de skriftlärda och äldste och sade:

58D – KÖRER 1 OCH 2

Andra har han hjälpt och kan inte hjälpa sig själv. Är han Israels konung så får han stiga ner från korset nu, så skall vi tro på honom. Han satte sin lit till Gud, nu får han befria honom, om han vill; han har ju sagt: ”Jag är Guds Son.”

58E – RECITATIV, EVANGELISTEN

På samma sätt smådade honom också rövarna som var korsfästa med honom.

59 – RECITATIV (ALT)

Ack Golgota, osaliga Golgota!
All härlighetens Herre skall här i skam gå under,
välsignelsen och världens Tröst
som en förbannelse vid korset ställs.
Han, som båd jord och himmel skapat,
från jord och luft nu bort skall tagas.
Här skuldlöshet som skyldig dör,
det mig i själen smärta ger;
ack Golgota, osaliga Golgota!

60 – ARIE (ALT) OCH KÖR

Se hur Jesus har sin hand
för att rädda oss spänt ut,
kom, kom! – Varhän? – i Jesu armar
sök förlossning, mottag nåden,
sök den! – Var? – i Jesu armar.
Lev här, dö här, vila här,
ni små kycklingar i nöd,
stanna! – Var? – i Jesu armar.

61A – RECITATIV, EVANGELISTEN, JESUS

Evangelisten

Och från sjätte timmen låg ett mörker över hela landet ända till nionde timmen. Och vid nionde timmen ropade Jesus högt och sade:

MATTEUS-PASSIONEN

Jesus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelist

Das ist: Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen? Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

61B – CHOR

Der rufet dem Elias!

61C – REZITATIV, EVANGELIST

Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm und füllte ihn mit Essig und steckte ihn auf ein Rohr und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:

61D – CHOR

Halt! lass sehen, ob Elias komme und ihm helfe?

61E – REZITATIV, EVANGELIST

Aber Jesus schrie abermal laut und verschied.

62 – CHORAL

Wenn ich einmal soll scheiden,
So scheide nicht von mir,
Wenn ich den Tod soll leiden,
So tritt du denn herfür!
Wenn mir am allerbängsten
Wird um das Herze sein,
So reiße mich aus den Ängsten
Kraft deiner Angst und Pein!

63A – REZITATIV, EVANGELIST

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebe- te, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Gräbern nach seiner Auf- erstehung und kamen in die heilige Stadt und erschie- nen vielen. Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und bewahreten Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da geschah, erschrakten sie sehr und sprachen:

63B – CHOR 1 UND 2

Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

63C – REZITATIV, EVANGELIST

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgefolget aus Galiläa und hatten ihm ge- dienet, unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jacobi und Joses, und die Mutter der Kinder Zebedäi. Am Abend aber kam ein reicher Mann von Ari- mathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war, der ging zu Pilato und bat ihn um den Leichnam Jesu. Da befahl Pilatus, man sollte ihm ihn geben.

Jesus

Eli, Eli, lema sabachtani?

Evangelisten

Det betyder: Min Gud, min Gud, varför har du övergi- vit mig? Några som stod där hörde det. Då sade de:

61B – KÖR

Han ropar på Elia!

61C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och strax sprang en av dem fram, tog en svamp och fyllde den med ättika och satte den på en käpp och gav honom att dricka. Men de andra sade:

61D – KÖR

Vänta, låt se om Elia kommer och hjälper honom.

61E – RECITATIV, EVANGELISTEN

Men Jesus ropade ännu en gång högt och gav upp andan.

62 – KORAL

När jag skall hädanskiljas,
så vik ej bort från mig,
när jag skall döden lida
så träd du fram för mig!
När ångest hjärtat plågar
i sista kampens nöd,
mig lossa då ur våndan,
o Jesu, för din död!

63A – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och se, förlåten i templet brast i två delar uppifrån och ända ner. Och marken skakade, och klipporna räm- nade, och gravarna öppnades, och många avsmnade heligas kroppar stod upp och gick ut ur gravarna efter hans uppståndelse och kom in i den heliga staden och uppenbarade sig för många. Men officeren och de som var med honom och höll vakt över Jesus – då de såg jordbävningen och det som hände där, greps de av stor fruktan och sade:

63B – KÖRER 1 OCH 2

Sannerligen, denne var Guds Son.

63C – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och där var många kvinnor som såg på avstånd vad som skedde, de som följt honom från Galileen och tjänat honom, bland dem Maria Magdalena och Maria, Jakobs och Josefs mor, och modern till Sebedaios' söner. På aftonen kom en rik man från Arimataia som hette Josef, som också var en Jesu lärjunge, han gick till Pilatus och bad honom om Jesu kropp. Då befallde Pilatus att man skulle ge honom den.

64 – REZITATIV (BASS)

Am Abend, da es kühle war,
Ward Adams Fallen offenbar;
Am Abend drücket ihn der Heiland nieder.
Am Abend kam die Taube wieder
Und trug ein Ölblatt in dem Munde.
O schöne Zeit! O Abendstunde!
Der Friedensschluss ist nun mit Gott gemacht,
Denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht.
Sein Leichnam kömmt zur Ruh,
Ach! liebe Seele, bitte du,
Geh, lasse dir den toten Jesum schenken,
O heilsames, o köstlichs Angedenken!

65 – ARIE (BASS)

Mache dich, mein Herze, rein,
Ich will Jesum selbst begraben.
Denn er soll nunmehr in mir
Für und für
Seine süße Ruhe haben.
Welt, geh aus, lass Jesum ein!

66A – REZITATIV, EVANGELIST

Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein rein
Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches
er hatte lassen in einen Fels hauen,
und wälzete einen großen Stein vor die Tür des Grabes
und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena und die
andere Maria, die satzten sich gegen das Grab. Des andern
Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohen-
priester und Pharisäer sämtlich zu Pilato und sprachen:

66B – CHOR 1 UND 2

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach,
da er noch lebete: Ich will nach dreien Tagen wie-
der auferstehen. Darum befiel, dass man das Grab
verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine
Jünger kommen und stehlen ihn und sagen zu dem
Volk: Er ist auferstanden von den Toten, und werde
der letzte Betrug ärger denn der erste!

66C – REZITATIV, EVANGELIST, PILATUS

Evangelist

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habt ihr die Hüter; gehet hin und verwahret's, wie
ihr's wisset!

Evangelist

Sie gingen hin und verwahreten das Grab mit Hütern
und versiegelten den Stein.

64 – RECITATIV (BAS)

Om aftonen, då svalka var,
blev Adamsfallet uppenbart.
Om aftonen av Frälsarn han besegras.
Om aftonen kom duvan åter
och bar olivens blad i näbben.
O goda tid! O aftontimma!
Nu freden slutits med vår Herre Gud,
ty Jesus har sitt kors fullbordat.
Hans döda kropp får ro.
Ack kära själ, jag ber dig, o,
gå, låt åt dig den döde Jesus skänkas,
o nåderika, o så dyra minne!

65 – ARIA (BAS)

Gör dig nu, mitt hjärta, rent,
jag vill Jesus själv begrava.
Ty härefter han i mig
i all tid
skall i ljuvlig ro få vila.
Värld, gå ut, släpp Jesus in!

66A – RECITATIV, EVANGELISTEN

Och Josef tog kroppen och svepte den i en ren linne-
duk och lade den i sin egen nya grav, som han hade
låtitt hugga ut i en klippa,
och vältte en stor sten framför ingången till graven och
gick därifrån. Men Maria från Magdala var där och den
andra Maria, de satte sig mitt emot graven. Följande
dag, den som kommer efter förberedelsedagen, kom
översteprästerna och fariseerna allesammans till
Pilatus och sade:

66B – KÖRER 1 OCH 2

Herre, vi tänkte på att den här bedragaren sade, med-
an han ännu levde: "Efter tre dagar skall jag uppstå."
Befall därför att man bevakar graven fram till tredje
dagen, så att inte hans lärjungar kommer och stjäla
bort honom och säger till folket: "Han har uppstått
från de döda", och så den sista villfarelsen blir värre
än den första!

66C – RECITATIV, EVANGELISTEN, PILATUS

Evangelisten

Pilatus sade till dem:

Pilatus

Här har ni vakterna; gå dit och bevaka den så säkert
ni kan!

Evangelisten

De gick dit och försåg graven med vakter och förseg-
lade stenen.

MATTEUS-PASSIONEN

67 – REZITATIV, BASS, TENOR, ALT, SOPRAN UND CHOR

Bass

Nun ist der Herr zur Ruh gebracht.
Mein Jesu, gute Nacht!

Tenor

Die Müh ist aus, die unsre Sünden ihm gemacht.
Mein Jesu, gute Nacht!

Alt

O selige Gebeine,
Seht, wie ich euch mit Buß und Reu beweine, Dass
euch mein Fall in solche Not gebracht!
Mein Jesu, gute Nacht!

Sopran

Habt lebenslang
Vor euer Leiden tausend Dank,
Dass ihr mein Seelenheil so wert geacht'.
Mein Jesu, gute Nacht!

68 – CHOR 1 UND 2

Wir setzen uns mit Tränen nieder
Und rufen dir im Grabe zu:
Ruhe sanfte, sanfte ruh!
Ruht, ihr ausgesognen Glieder!
Euer Grab und Leichenstein
Soll dem ängstlichen Gewissen
Ein bequemes Ruhekippen
Und der Seelen Ruhstatt sein.

67 – RECITATIV, BAS, TENOR, ALT, SOPRAN OCH KÖR

Bas

Nu är vår Herre lagd till ro,
Min Jesus kär, god natt!

Tenor

Den möda slut, som all vår synd på honom lagt.
Min Jesus kär, god natt!

Alt

O saliga lekamen,
se hur jag fylld av ånger dig begråter, att dig mitt fall i
sådan nöd har bragt.
Min Jesus kär, god natt!

Sopran

Hav hela livet
för din pina tusen tack,
att du min frälsnings väl aktat så högt.
Min Jesus kär, god natt!

68 – KÖRER 1 OCH 2

Vi sätter oss med tårar neder,
till dig i graven ropar vi:
Vila stilla, stilla vila!
Vila, ni avtärda lemmar, vila stilla, vila ljuvt!
Nu er grav och vårdens sten
skall för ängsligt samvete
bli den skönsta vilokudde
och för själar fridens rum.

ÖVERS. EVA HEDLUND 2018 © EVASTEXTER.SE

Artister

HELENA JUNTUNEN, SOPRAN

Sopranen Helena Juntunen är en av vår tids mest karismatiska internationellt kända sopranstjärnor. Som hennes professionella genombrott kan man räkna Margarethes roll i operan *Faust* av Gounod inom Operafestspelen i Nyslott 2002. Juntunen har debuterat under de senaste åren utomlands i operor av bl.a. Mozart, Puccini och Tjajkovskij. Hon har gästspelat bl.a. i operahusen i Bryssel, Dresden, Geneve, Göteborg, Minnesota, Nizza och Woen. Även världens mest uppskattade konsertstrader är bekanta för Juntunen, bl.a. i Tokio, Berlin, Amsterdam och London. Under säsongen 2017–18 sjunger hon bl. a i världsuruppförandet av Sebastian Fagerlunds *Höstsonaten* på Finska Nationaloperan samt

huvudrollen i Janáčeks Katja Kabanova i *Nancy*. Juntunen har spelat in skivor bl.a. för BIS, Alba och Ondine.

Helena Juntunen debuterade som Cantores Minores -körens solist i Brahms mässa år 2010.

TEPPO LAMPELA, KONTRATENOR

Kontratenoren Teppo Lampela har studerat vid Sibelius-Akademien som Marjut Hannulas elev. Han har kompletterat sina studier på flertalet mästarkurser under ledning bl.a. av Evelyn Tubb, Andreas Scholl och Oren Brown. Teppo Lampela fick en gedigen musikalisk bas i kören Cantores Minores, i vars led han sjöng åren 1977–1988 och fungerade flera år som stämprefekt för

sopranerna och som sopransolist. Åren 1980–1984 representerade han kören i rollen som den Första gossen i Mozarts *Trollflöjten* vid Operafestspelen i Nyslott. År 2005 vann Lampela Tenortävlingen i Lojo. Till hans omfattande repertoar som altsolist hör många betydande kyrkomusikverk. Teppo Lampela leder körerna Kansallis-Kuoro och Helsingin Lauluveljet, är tonbildare för körerna Polyteknikkojen kuoro och Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Laulajat, fungerar som konstnärlig skivproducent för körer och sångensembler samt ordnar kurser för körer och musikgrupper.

Lampela debuterade som Cantores Minores-körens solist år 2002 i Mozarts *Kröningsmässan*.

TOM NYMAN, TENOR

Tom Nyman, tenor, studerade före sina musikstudier språk vid universitetet i Vasa och uppträdde som gitarrist med en rock-grupp. Han är en av våra mesta efterfrågade oratorie- och passions-tenorer. Nymans repertoar omfattar alla större kyrkomusikverk. Sin operadebut gjorde han vid Finlands nationalopera år 1990. Han har utöver detta gästspelat vid Operafestspelen i Nyslott samt givit konserter bl.a. i Italien, Japan, Frankrike, Skottland, Ryssland och Förenta staterna. Nyman har bl.a. som världsuruppförande spelat in Sjostakovitjs serie baserad på finländska teman med Mellersta Österbottens kammarorkester och Juha Kangas. Han har också gjort en inspelning med finländska sånger, vilken spelats in med Vasa stadsorkester och Jorma Panula. Numera fungerar Tom Nyman som musikpedagog vid Borgånejdens musikinstitut och uppträder även flitigt med sitt band.

Tom Nyman debuterade som Cantores Minores-körens solist i Bachs *Johannes-passion* år 1995 och mellan åren 2000–2016 undervisade han i solosång och tonbildning vid CM-musikinstitutet.

NIAL CHORELL, TENOR

Irländsk-finlandssvenska tenoren Niall Chorell växte upp i Dublin. Han fick sin musikaliska ut-

bildning vid Sibelius-Akademien för bl.a. Jorma Hynninen och Tom Krause. Från år 2002 har Chorell arbetat på operascener och framförallt uppträtt som oratorie- och konsertsolist i verk av bl.a. Bach, Händel, Stravinsky och Rautavaara. På Finska Nationaloperan har Chorell uppträtt i verk av Mozart, Puccini, Rossini, Strauss och Linkola. Chorell har konserterat förutom i hemlandet bl.a. på Irland, Island, i Japan och i Wales. Tävlingsframgångar har Chorell från Lojo tenortävling, sångtävlingen i Villmanstrand och Timo Mustakallio -tävlingen. Påsken 2018 får vi höra Chorell som Cantores Minores -körens solist i *Matteus-passionen* av Bach.

Niall Chorell debuterade som Cantores-Minores -körens solist år 2006 i *Matteus-passionen* av Bach.

JYRKI KORHONEN, BAS

Jyrki Korhonen inledde sin sångkarriär i gosskören Cantores Minores år 1972. Han studerade vid Sibelius-Akademien åren 1988–1992 som elev till Jorma Elorinne och Tom Krause. Åren 1992–1993 fortsatte han sina studier vid Zürichs internationella operastudio, varefter han 1993–2000 var knuten vid operorna i Wiesbaden och Darmstadt. Åren 1997–2001 och 2006 sjöng Korhonen vid festspelen i Bayreuth. Hösten 2001 knöts Korhonen till solistgardet vid Finlands nationalopera, och där hörs han under säsongen 2017–2018 bl.a. i *Trollflöjten* av Mozart, *La Traviata* av Verdi och *Parsifal* av Wagner. Korhonen har gästspelat vid stora operahus bl.a. i St. Petersburg, London, Milano, Madrid, Tokyo, Wien, München och Paris samt vid Operafestivalen i Nyslott. I hans diskografi finns bl.a. Rautavaaras *Vigilia* och solosånger samt Wagners *Mästersångarna i Nürnberg*.

Som Cantores Minores -körens solist debuterade Jyrki Korhonen år 1997 i Mozarts *Requiem*.

HEIKKI KILPELÄINEN, BARYTON

Barytonen Heikki Kilpeläinen studerade till musikmagister vid Sibelius-Akademien och har kompletterat sina studier vid Zürichs internatio-

nella operastudio – före detta hade han redan utexaminerats som diplomingenjör vid Tekniska högskolan i Villmanstrand. Åren 1994–1997 var han knuten som solist vid operan i Bremen, 1998–2000 vid operan i Bonn och 2000–2009 vid operan i Düsseldorf. Åren 2010–2015 hörde han till solistgardet vid Statsteatern i Mainz, där han fortfarande gästspelar. Kilpeläinen har härutöver gästspelat vid operorna i Zürich, Geneve och Frankfurt samt vid Finlands nationalopera och Operafestspelen i Nyslott. Han har hittills uppfört ca. 70 operaroller. Som solist vid oratorie- och orkesterkonserter har Kilpeläinen sjungit förutom i hemlandet och Tyskland även i Schweiz, Frankrike, Holland och England. Kilpeläinen har givit liedkonserter utöver i de europeiska länderna även bl.a. tre gånger i Japan. År 2007 gav Kilpeläinen ut sin första soloskiva, där han framför sånger av Yrjö Kilpinen.

Kilpeläinen debuterade som Cantores Minores-körens solist vid *Juloratoriet* av J.S.Bach år 2002.

HANNU NORJANEN, KAPELLMÄSTARE

Hannu Norjanen sjöng med i gosskören Cantores Minores under åren 1974–80 och studerade piano- och orgelspelning vid Esbo musikinstitut. Vid Sibelius-Akademien studerade han först på kyrkomusikavdelningen och fortsatte sedan på kapellmästarklassen. Han har avlagt A-examina i orgelspelning samt i både kör- och orkesterdirigering bl.a. under professorerna Jorma Panulas och Leif Segerstams ledning. I oktober 2015 avlade Norjanen musikkandidatexamen vid Sibelius-Akademien. Han har även studerat kördirigering vid Stockholms Kungliga Musikhögskola med bl.a. professor Eric Ericson som lärare. Hannu Norjanen har verkat mångsidigt som organist och kapellmästare. Han var dirigent för Villmanstrands stadsorkester åren 1998–2001 samt konstnärlig ledare för Vasa stadsorkester åren 1999–2006 och för Urkuyö & aaria -festivalen åren 2011–16. Norjanen har varit dirigent för Tapiola kammarkör sedan 1998. Han har fungerat som timlärare vid Sibelius-Akademien sedan år 1994.

Hannu Norjanen inledde sin verksamhet som konstnärlig ledare för gosskören Cantores Minores och rektor för CM-musikinstitutet år 2005.

FINLÄNDSKA BAROCKORKESTERN

FDen år 1989 grundade Finländska barockorkestern (FiBO) har etablerat sin position som en del av det finländska orkesterfältet. Barockmusiken står i programmets kärna, men orkestern tar sig ofta även an andra perioders verk från tidig barock ända till tidig romantik. FiBO uppför även ny musik komponerad för barockorkester och har uruppfört flertalet verk beställda av orkestern. I sin mest omfattande form kan orkestern höras i samband med symfoniskt program eller operaföreställningar.

Finländska barockorkestern har under hela sin historia varit en föregångare på många sätt. Orkestern, som grundades med namnet "Kuiden kerroksen orkesteri" (Sjätte våningens orkester) hade till en början en viktig roll i hämtandet av barockrörelsen till Finland. Orkesterns professionella uppträdanden, kreativa planering av repertoaren och innovativa koncept, såsom FiBO Collegium-publikarbetsgruppens arbete, har väckt konsertorganisatorernas uppmärksamhet i Finland och utomlands.

Cantores Minores och Finländska barockorkestern påbörjade sitt samarbete år 2005 med h-mollmässan av Bach. Nästa gemensamma projekt är J.S.Bachs Juloratorium i december 2018. – www.fibo.fi

CANTORES MINORES

Helsingfors domkyrkas gosskör Cantores Minores (grundad år 1952) är Finlands största och mest professionellt inriktade gosskör och körskola, som fungerar som både musikalisk och andlig fostrare för pojkar och unga män i huvudstadsregionen. Cantores Minores -kören är känd speciellt för stora kyrkomusikverk av Bach, Händel och Mendelssohn och hämtar inspiration främst i den tyska lutherska gosskörstraditionen. Kapellmästare och musikkandidat Hannu Norjanen fungerar som konstnärlig ledare för

Miten olisi kantaattimatka vuoden ympäri, Gardinerin kirjan seurassa?

John Eliot GARDINER

Musiikkia taivaan holveissa

Johann Sebastian Bachin muotokuva

40€

MUSIIKKITALO
ma-pe 11-19 • la 11-16
fuga@fuga.fi (09) 700 18 251

PLAZA RESTAURANT
TASTE OF THE NORTH

Keittiössämme raikkaat pohjoisen maut yhdistyvät moderniin ruoka-ajatteluun. Nautinto tarjoillaan tunnelmallisessa, yli satavuotiaassa miljöössä Helsingin ytimessä.

Tervetuloa nauttimaan:
www.plazarestaurant.fi
Radisson Blu Plaza Hotel,
Mikonkatu 23, Helsinki

KIRKKO HELSINGISSÄ

www.musiikkiakirkoissa.fi

M E S Musiikin edistämissektori

- tukea kotimaiselle musiikille
www.musiikinedistamissaatio.fi

LOHJAN SEURAKUNTA
Konserttitoiminta

SUOMEN KARMEL-YHDISTYS
"Raamatun ja Israelin puolesta"
puh. 044 747 1100
www.karmel.fi

Jotta kaikki saivat laulaa
Cantores Minores Stipendirahasto

Rahastosta tuetaan vähävaraisten kuoro-
laisten kuoroharrastusta. Vuonna 2017
rahastosta on myönnetty 72 maksu-
alennusstipendiä yhteisarvoltaan yli
13 000 euroa. Voitte halutessanne tehdä
lahjoituksen CM-stipenditillemme:

Saaja: Cantores Minores -kannatusyhdistys ry.
Tili: Nordea FI82 2126 2000 1574 54

Merkitkää halutessanne viestikenttään lahjoit-
tajan nimi ja osoite. Kiitos lahjoituksesta!

Lisätiedot:
info@cantoresminores.fi
CM-toimisto p. (09) 687 7720

MATTEUS-PASSIONEN

Cantores Minores samt arbetar som rektor vid musikinstitutet.

Cantores Minores uppträder förutom i hemlandet ständigt också på kör- och musikfestivaler utomlands. Kören har gjort omfattande konsertturnéer till Japan, USA, Ryssland och sammanlagt 22 europeiska länder. I maj 2018 har kören kallats att uppträda vid Con Spirito-kyrkomusikfestivalen i Ungern och i juni gör kören sin 63. Internationella konsertturné till Österrike och Tyskland. I sitt program för 2018 har kören utöver *Matteus-passionen* av J.S.Bach bl.a. *Magnificat* i maj och *Juloratoriet* i december samt *Ein Deutsches Requiem* av J. Brahms i november.

Cantores Minores -kören samarbetar mycket med skolan, vars målsättning är att erbjuda en stabil och social plats för musikfostran för barn och unga samt att trygga den historiska gosskörstraditionen i Finland. Cantores Minores -kören har utmärkt sig både på det musikaliska och pedagogiska området: Statens konstkommission beviljade kören pris 2014 och Maaseudun Kukkasrahasto beviljade kören i februari 2015 priset "Årets fostrare 2014". I oktober 2017 var kören en av fem kandidater i kategorin Århundredets Kulturgärning vid Århundredets Kulturgala.

Republikens president Sauli Niinistö och fru Jenni Haukio är ständiga beskyddare för körens verksamhet och resor.

Tilaa Pikkukanttoreiden Cantis-utiskirje!

Saat muutaman kerran vuodessa sähköpostilla tietoa kuoron kuulumisista sekä tulevista konserteista ja tapahtumista. Tilaa Cantis-utiskirje konserteissa saatavilla olevalla yhteystietokortilla, kuoron nettisivuilta tai CM-toimistosta:

INFO@CANTORESMINORES.FI

— DAS HAUS —
DER DEUTSCHEN WEINE

À la Carte lista sekä monipuolinen lounas

RESTAURANT
ZINNKELLER

Meritullinkatu 25
Puh. (09) 135 4148
www.zinnkeller.fi

Pääsykokeet ma 21.5. klo 18 la 26.5. klo 13

Meritullin Seurakuntatalo,
Meritullintori 3, 5. krs.

Kuoron koulutusryhmiin otetaan 7–11-vuotiaita poikia pääsykokeessa, jossa on musikaalisuustestin lisäksi esitettävä omavalintainen laulu. CM-koulutusryhmissä suoritetaan laulukoulutuksen lisäksi musiikin perusteiden tasosuoritus 1. Opetus CM-musiikkiopistossa alkaa 15.8.2018. Ilmoittautumiset pääsykokeisiin internetissä

WWW.CANTORESMINORES.FI/PAASYKOE

LISÄTIEDOT CM-TOIMISTOSTA P. (09) 687 7720 SEKÄ
PAASYKOE@CANTORESMINORES.FI

CM- musiikkileikkikoulu 4–6-vuotiaille pojille pääkaupunkiseudulla

Pojille suunnattu laulupainotteinen CM-musiikkileikkikoulu toimii seitsemässä paikassa pääkaupunkiseudulla: Helsinki/Pakila (ma)
Helsinki/Pihlajamäki (ma)
Helsinki/Kontula (ti) • Vantaa/Tikkurila (ke)
Espoo/Sello (to) • Helsinki/Meritulli (to)
Helsinki/Jätkäsaari (to). Otamme 4–6-vuotiaita poikia kaudelle 2018–19 vapaille paikoille. Ilmoita poikasi mukaan muskariin internetissä

WWW.CANTORESMINORES.FI/MUSKARI

LISÄTIEDOT CM-TOIMISTOSTA P. (09) 687 7720 SEKÄ
CMMUSKARI@CANTORESMINORES.FI

SU
13.5.
KLO 17

TUOMIO-
KIRKKO

Äideistä parhaimmalle!

Pikkukanttorien Perinteinen Äitienpäiväkonsertti

Cantores Minores
JOHT. HANNU NORJANEN

CM Koulutusryhmien kuorot • CM Muskarilaiset
ANNA HURME • MARJA KYLLÖNEN • TERHI ORPANA • TIMO PIHKANEN
KATJA SIRKIÄ • ALMA-RUUT KARJALAINEN • HEIDI LUUKKA-VANHANEN

LIPUT 10–25 € • NUMEROIDUT RIVIT • SIS. KÄSITTELYKULUT

LIPUT TICKETMASTER.FI JA TUNTIA ENNEN OVELTA

Täältä tullaan, Budapest!

Cantores Minoresin Unkarin- kiertueen lähtökonsertti

Cantores Minores
Solistit ja Lohjan kaupunginorkesteri
JOHT. HANNU NORJANEN

Ohjelmassa Jaakko Mäntyjärvi: *Canticum Calamitatis Maritimae*
J.S. Bach: *Singet dem Herrn -motetti* • *Magnificat in D*
Dona nobis pacem (Messu h-mollista)

LIPUT 30/15 € • NUMEROIMATTOMAT RIVIT • SIS. KÄSITTELYKULUT

TI
8.5.
KLO 19

TUOMIO-
KIRKKO

Cantores Minores

CLASSIC

MAAILMAN KAUNEINTA MUSIIKKIA

SUOMEN AINOA KAUPALLINEN
KLASSISEN MUSIIKIN RADIO

TAVOITA UNIIKKI
KUULIJAPROFILIMME!

MYynti@RADIOCLASSIC.FI
WWW.RADIOCLASSIC.FI